

Styrelsen for Arbejdsmarked og rekruttering
Njalsgade 72 A
2300 København S

Sendt pr. mail til star@star.dk; rnh@star.dk
og sfn@star.dk

Akademikernes høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring mv. lov om sygedagpenge og barselsorlov (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.)

Den 13. august 2018
Sag.nr. 5-2018-529
Dok.nr. 2018-16678
ks/mah

Akademikerne har modtaget ovennævnte lovforslag i høring og har efter en høring af medlemsorganisationer og a-kasser følgende bemærkninger:

AKADEMIKERNE

THE DANISH CONFEDERATION
OF PROFESSIONAL ASSOCIATIONS

Generelle bemærkninger

Akademikerne vil hermed gerne opfordre til, at det foreliggende lovforslag ikke gennemføres i sin nuværende form. Vi mener, at lovforslaget ikke bare er unødvendigt, men at det rammer de forkerte og er uretfærdigt og ikke mindst, at det vil skade dansk vækst og internationalisering.

Norre Voldgade 29, 2. sal
DK - 1358
København K

T +45 3369 4040
E ac@ac.dk
W www.ac.dk

Akademikerne skal dog også kvittere for, at lovforslaget på enkelte punkter har taget højde for den kritik, som har været rejst af konkrete punkter i den aftale, som er indgået, herunder bl.a. at forskere nu foreslås undtaget for opholdskravet.

Lovforslaget er unødvendigt

Forslaget er unødvendigt, idet intentionen er, at det skal virke som et værn mod misbrug af dagpengesystemet fra borgere fra tredjelande – men det er Akademikernes vurdering, at dagpengesystemet ikke uden videre kan misbruges i sin nuværende form, og at det heller ikke sker i nævneværdigt omfang.

Der findes allerede i dag værn mod misbrug i dagpengesystemet, der sikrer, at man kun har ret til dagpenge, hvis man opfylder centrale krav. Det drejer sig fx om minimum ét års a-kassemedlemskab samt indkomst/løntimer svarende til fuldtidsarbejde i minimum ét år.

Kravene kan alene opfyldes ved lovligt ophold og arbejdstilladelse i Danmark. Man skal endvidere opholde sig i Danmark for at få dagpenge, hvilket betyder, at man ikke uden videre kan tage dagpengene med til et tredjeland.

Principperne om arbejdskraftens fri bevægelighed og reglerne i EU-forordningen om social sikring om sammenlægning af arbejds- og

forsikringsperioder bevirker, at man kan opnå dagpengere i Danmark uden forudgående – eller ved ganske få ugers - arbejde i Danmark. Disse regler betyder at EU-statsborgere kan rejse til Danmark og modtage danske dagpenge, hvis de pågældende kan opfylde de danske betingelser om forsikrings- og arbejdsperioder på grundlag af arbejde i hjemlandet.

Tredjelandssstatsborgere kan imidlertid ikke opnå samme ret, da tredjelandssstatsborgere ikke i fh. til Danmark er omfattet af EØS-reglerne.

Tredjelandssstatsborgere kan lige som alle andre melde sig ind i en a-kasse. For så vidt angår tredjelandssstatsborgere gælder dog, at det kræver en gyldig arbejds- og opholdstilladelse for at kunne stå til rådighed for arbejdsmarkedet. Det kræver typisk arbejde i Danmark af længere varighed for at kunne opnå en gyldig arbejds- og opholdstilladelse.

Der er derfor ganske få medlemmer udenfor EU/EØS-området, der modtager danske dagpenge uden at have haft en betydelig og længerevarende tilknytning til det danske arbejdsmarked.

Dermed står det desværre klart, at lovforslaget ikke rammer dem, som man tydeligvis ønsker at ramme, men i stedet alle mulige andre.

Lovforslaget rammer de forkerte og er uretfærdigt

Mange danskere opholder sig i en kortere eller længere årrække i udlandet enten for at uddanne sig, forske eller arbejde. Med dette lovforslag risikerer de ikke længere at være berettiget til dagpenge, når de kommer hjem – uanset at de har været medlem af en A-kasse både før og under udlandsopholdet. Det kan da umuligt være intentionen – og forslaget rammer dermed de forkerte.

Lovforslaget bevirker fx, at a-kassemedlemmer bliver ramt selv om opholdet i udlandet ligger flere år tilbage, og at de bliver ramt med tilbagevirkende kraft. Der vil således være medlemmer, der fra den ene dag til den anden pludselig mister retten til dagpenge, selv om de har betalt til A-kassen gennem mange år.

At lovforslaget er uretfærdigt skyldes, at det vil ramme mange, der allerede har haft ophold i udlandet, og som i tiltro og tillid til deres nugældende rettigheder har arbejdsløshedsforsikret sig. Til trods for den trinvis indfasning vil forslaget kunne ramme medlemmer, der i tillid til deres nugældende rettigheder har taget arbejde/ophold uden for EU/EØS. Er det virkelig forvaltningsretligt lovmedholdeligt uden erstatning at vedtage sådanne bebyrdende regler med tilbagevirkende kraft – regler som kan resultere i, at man mister sit forsørgelsesgrundlag?

Forslaget svækker således mange danskeres dagpengedækning med 'tilbagevirkende kraft' på trods af indfasningen, hvilket er urimeligt set ud fra et retssikkerhedsperspektiv. Forslaget svækker således også tilliden til dagpengesystemet, og det er dermed kontraproduktivt i forhold til at fastholde opbakningen til den danske arbejdsmarkedsmodel, dansk flexicurity og A-kassesystemet. Derfor må der som minimum sigtes mod, at tidsperioden for opholdskravet ændres fra 7 ud af 8 år til 7 ud af 12 år. Det vil betyde, at danske a-kassemedlemmer, der har været i

udlandet og arbejde i en kortere årrække, ikke rammes. Alternativt må der sigtes mod en længere indfasning af loven, så statsborgere ikke sanktioneres af en lov med tilbagevirkende kraft.

Forslaget vil endvidere svække gennemsigtigheden i dagpengesystemet betydeligt, idet mange vil have svært ved at overskue konsekvenserne af udlandsophold. Det kan føre til et fravalg af enten a-kassemedlemskab eller udlandsophold, hvilket ingen kan være tjent med.

Endelig har lovforslaget også en række afledte konsekvenser, idet det betyder at man kan miste retten til andre ydelser såsom feriedagpenge, barseldagpenge og sygedagpenge. Og arbejdsgiverne mister rettet til refusion for disse ydelser.

Lovforslaget er skadeligt for dansk vækst og internationalisering

Lovforslaget vil svække arbejdsstyrkes internationale mobilitet, idet det vil afholde A-kassemedlemmer, som gerne vil bevare deres dagpengere, fra at flytte til lande uden for EU/EØS for at arbejde eller uddanne sig. Dermed er forslaget direkte kontraproduktivt i fh. til aktuelle politiske ambitioner om øget arbejdskraftmobilitet, eksport og globalisering.

Der er også risiko for, at de forringede muligheder for at blive omfattet af den sikkerhed, der ligger i den danske flexicurity-model, vil gøre det sværere for danske virksomheder at tiltrække og fastholde kvalificeret udenlandsk arbejdskraft.

For at illustrere med eksempler fra den danske arkitektbranche: Arkitekter, som vender hjem, medbringer netværk samt kulturel og faglig viden, som er uvurderlig i forhold til arkitektbranchens muligheder for at eksportere, og gøre sig gældende internationalt. Der er desuden mange gode eksempler på, at danske arkitekter med base i udlandet "trækker" eksport af dansk arkitektur og også andre eksportvarer (se fx det vedhæftede bilag med eksempler herpå).

Desuden kan den samme branche bruges som eksempel på, at undtagelsesbestemmelsen i lovforslaget vedrørende § 53 a, Stk. 2. punkt 4) om ophold i udlandet som ansat i et dansk firmas filial eller datterselskab slet ikke er tilstrækkelig. Mange og måske de fleste arkitektfirmaer, der etablerer sig i udlandet, gør dette i form af selvstændige lokalt baserede firmaer. Bemærkningernes henvisning til "selskabsloven", og til at undtagelsen kun gælder, hvis "moderselskabet har bestemmende indflydelse", giver i sådanne situationer ikke mening. Og hvordan vil det mon gå for en ansat i fx Nokia Danmark, der ansættes i Nokia Canada, som jo (hvis ikke det er et lokalt baseret firma) vel har "bestemmende indflydelse" fra Nokia, Finland?

Mange a-kassemedlemmer bliver ramt af forslaget

Af lovbemærkningerne fremgår, at ministeriet vurderer at 1.475 medlemmer ville miste dagpengeretten i dag som følge af lovforslaget. Heroverfor skønner de akademiske a-kasser - uanset de beskudte justeringer omkring ægtefæller/samlevere og børn samt efterlønnere, der nu er foretaget - at op mod 15.000 a-kasse-medlemmer alene på AC-området er i fare for at blive ramt af de foreslåede regler. Tal fra Akademikernes A-kasse viser i øvrigt, at opholdskravet vil ramme nogle

uddannelsesgrupper hårdere end andre, med fx Ingeniører, arkitekter og designere i toppen.

Det finder Akademikerne helt uacceptabelt, især når man ser på medlemmernes behov for og ønsker om at bevæge sig i et fleksibelt og globalt arbejdsmarked. Frygten for en mulig senere forringelse af mulighederne for at få dagpenge efter et ophold uden for EØS, vil med sikkerhed påvirke vores medlemmers lyst til at søge udfordringer og læring på det globale arbejdsmarked. Det har vi svært ved at forestille os har været intentionerne bag den politiske aftale.

Et konservativt bud på et samlet antal a-kassemedlemmer, der potentielt ikke ville have ret til dagpenge, kunne godt være det dobbelte af antallet af akademikere – ca. 30.000 medlemmer. Det svarer til godt 150 mio. kr. i statsbidrag, hvis disse medlemmer alle valgte at melde sig ud af a-kassen næste år. Forslaget har således ikke alene betydelige økonomiske konsekvenser for a-kasserne men også for staten.

Specifikke bemærkninger

En positiv undtagelse – men hvad betyder "dansk interesse"?

I lovforslaget lægges der op til, at visse ansættelser i udlandet kan sidestilles med dansk arbejde. Blandt andet ved beskæftigelse i offentlig dansk Interesse. Akademikerne er tilfredse med, at muligheden for at sidestille arbejde i udlandet med dansk arbejde ikke indskrænkes til udstationering og lign. Men der er dog behov for en nærmere definition af, hvad der skal forstås ved "dansk Interesse". En sådan definition bør være så bred som muligt, så færrest muligt af dem, som har arbejdet i dansk Interesse eller har erhvervet sig viden og kompetence, rammes af opholdskravet.

Der mangler en præcisering vedr. børn, som er undtaget

Der er i lovforslaget vedrørende § 53 a., stk. 3 foreslået undtagelse for "børn under 18 år, såfremt de havde bopæl hos forældrene" i de tilfælde, hvor forældrene er undtaget for opholdskravet efter stk.2. Det virker dog uklart, hvad det betyder. Er det barnets alder ved et eventuelt indplaceringstidspunkt i dagpengesystemet, alderen på udrejsetidspunktet, eller eventuelt på hjemrejsetidspunktet? Og hvad nu hvis barnet fylder 18 år under udlandsopholdet? Der er brug for en præcisering.

Genindplacering

Lovforslaget har desværre den absurde konsekvens, at et medlem, som har opnået dagpengeret inden lovens gennemførelse, og som efterfølgende opnår midlertidig beskæftigelse, vil kunne stå i en situation, hvor medlemmet mister dagpengeretten på grund af opholdskravet, i det øjeblik, hvor medlemmet har haft arbejde nok til at få en ny dagpengeret. Det bør ikke kunne ske.

EU/EØS-land og Schweiz skal nævnes i lovteksten

I forligsteksten vedrørende lovforslaget, i høringsskrivelsen samt endvidere i bemærkningerne gentages det mange gange, at opholdskravet gælder for ophold her i riget eller i et andet EU/EØS-land eller Schweiz.

I teksten til lovforslaget er der imidlertid alene nævnt ophold "her i riget" som betingelse. Hvis det er meningen, at også ophold i de øvrige EU/EØS-lande eller Schweiz skal omfattes, vil det vel være rigtigere at nævne disse i lovteksten.

Det bliver mere bureaukratisk at godkende dagpengeretten

Endelig fremgår det af bemærkninger på side 8, 7. afsnit, at a-kasserne skal lægge CPR-oplysningerne om bopælsregistrering til grund, medmindre der foreligger særlige omstændigheder. Det kan fx være hvis a-kassen bliver opmærksom på, at medlemmet ikke har været korrekt registreret i CPR. Det giver selvsagt ikke megen mening, medmindre det nærmere forklares, hvornår man i så fald ikke skal anses for at være korrekt registreret, og hvad a-kasserne konkret forventes at gøre.

På baggrund af beskrivelsen af den fremtidige administration, som lovforslaget lægger op til, kan man i øvrigt meget nemt frygte, at godkendelse af dagpengeret fremover, herunder indhentelse af samtykke fra medlemmerne, må forventes at blive en besværlig og bureaukratisk proces. A-kasserne står endnu engang med en øget arbejdsbyrde i form af pligten til – på kommunens/Udbetaling Danmarks anmodning – at opgøre og oplyse om et medlem har ret til dagpenge.

Konkrete ændringsforslag

Ændringsforslag til lovforslaget

Skulle lovforslaget på trods af de mange problematiske elementer blive gennemført i en form, der ligner den nuværende, så vil Akademikerne gerne pege på en række ændringsforslag, der kan forbedre lovforslaget og afbøde nogle af de åbenlyse skævheder. (I de nedenstående ændringsforslag er ændringerne i forhold til lovteksten markeret med *kursiv*).

Til § 53 a, stk. 1:

Akademikerne foreslår, at tidsperioden for opholdskravet som minimum ændres fra 7 ud af 8 år til 7 ud af 12 år. Det vil betyde, at danske a-kassemedlemmer, der har været i udlandet og arbejde i en kortere år-række, ikke rammes. Vi har således følgende ændringsforslag:

"Retten til dagpenge er betinget af, at medlemmet lovligt har haft ophold her i riget i sammenlagt mindst 7 år inden for de seneste 12 år, jf. dog stk. 2-4."

Til § 53 a, stk. 2, nr. 5:

Akademikerne finder det for snævert at fokusere på erhvervmæssig uddannelse og mener, at et bredere kompetencebegreb er mere passende (se endvidere ændringsforslag til bemærkningerne til lovforslaget nedenfor). Vi har således følgende ændringsforslag:

"5) ophold i udlandet med henblik på en erhvervmæssig og/eller kompetencegivende uddannelse, og medlemmet opfyldte kravet om bopæl og ophold efter §41, stk. 1, umiddelbart før, uddannelsen blev påbegyndt, eller"

Til § 53 a, stk. 2, nr. 6:

Akademikerne vil gerne gøre opmærksom på, at nogle forskere bliver ansat med underviser titler på udenlandske universiteter og kommer tilbage til Danmark igen. Derfor bør også danskere ansat som undervisere være omfattet af undtagelserne (se endvidere ændringsforslag til bemærkningerne til lovforslaget nedenfor). Vi har således følgende ændringsforslag:

"6) ophold i udlandet som forsker *eller underviser* ved et udenlandsk universitet eller en udenlandsk forskningsinstitution eller virksomhed, og medlemmet opfyldte kravet om bopæl og ophold efter § 41, stk. 1, umiddelbart før, udlandsopholdet blev påbegyndt."

Til § 53 a, nyt stk. 5:

Akademikerne vil gerne foreslå en undtagelse for udenlandske forskere, der kommer til Danmark fra tredjelande, da de bidrager til innovation og vækst i Danmark. Vi har således følgende ændringsforslag:

Nyt "Stk. 5: Uanset opholdskravet i stk. 1 kan et medlem, der er kommet til Danmark som forsker ved en højere uddannelses- og forskningsinstitution eller virksomhed, opnå ret til dagpenge." Næste stk. ændres til "Stk. 6".

Ændringsforslag til bemærkningerne til lovforslaget**Til bemærkningerne til § 53 a, stk. 2:*****Ophold i udlandet med henblik på en erhvervmæssig uddannelse***

Akademikerne mener, at dele af uddannelser, uagtet om de giver merit i det danske uddannelsessystem eller ej, og uagtet om de giver et uddannelsesbevis, der kvalificerer til et bestemt arbejde eller uddannelse, bør være undtaget. Det er u hensigtsmæssigt at opstille barrierer for danskeres muligheder for at tage uddannelse i udlandet.

Eksempelvis er sprogkurser ifølge bemærkningerne til lovforslaget ikke tilstrækkelige til at medregne en udlandsperiode til opholdskravet. Det finder Akademikerne meget u hensigtsmæssigt, da Danmark er dybt afhængig af at have personer med sprogkompetencer i forhold til eksport-erhvervene og internationalt samarbejde.

Tilsvarende kan gymnasiale uddannelser ifølge lovbemærkningerne ikke danne grundlag for at medregne en udlandsperiode til opholdskravet. Akademikerne vil gerne foreslå, at unge over 18 år som tager gymnasiale og erhvervsgymnasiale uddannelser i tredjelande ikke straffes herfor, således at eksempelvis unge mennesker, der tager på amerikansk og australsk highschool ikke rammes af de foreslåede regler. Akademikerne foreslår således følgende ændrede formulering i bemærkningerne, idet nedenstående afsnit erstatter afsnittet om sprogkurser og gymnasiale uddannelser:

"Ophold i udlandet med henblik på erhvervmæssig uddannelse: Der stilles krav om en erhvervmæssig og/eller kompetencegivende uddannelse eller en uddannelse på niveau med de gymnasiale og erhvervsgymnasiale uddannelser."

Ophold i udlandet som forsker ved et udenlandsk universitet, udenlandsk forskningsinstitution eller virksomhed

Akademikerne mener, at undervisertitler ved forskningsinstitutioner ligeledes bør være dækket af undtagelsen. Det sker at danske forskere får ansættelse med en undervisertitel ved udenlandske universiteter for derefter at vende hjem til den danske forskningsverden. Akademikerne foreslår derfor følgende ændringer i bemærkningerne under denne ændrede overskrift:

”Ophold i udlandet som forsker *eller underviser* ved et udenlandsk universitet, udenlandsk forskningsinstitution eller virksomhed.

Ved opgørelsen af opholdskravet sidestilles ophold i udlandet som forsker *eller underviser* ved et udenlandsk universitet eller en udenlandsk virksomhed med ophold i riget.

Det drejer sig om følgende typer af udlandsophold for forskere *og undervisere*:

- Forskere *og undervisere*, der er tilknyttet et dansk universitet under deres udlandsophold, ofte idet forskeren *eller underviseren* har fået et legat fra f.eks. Danmarks Fri Forskningsfond eller en privat fond som Carlsbergfonden.
- Forskere, der er ansat på et udenlandsk universitet i en forsker- *eller undervisningsstilling*, f.eks. *underviser, undervisningsassistent, post.doc* (midlertidig ansættelse) eller en lektorstilling.
- Ph.d.-studerende på et dansk universitet, men med et udlandsophold.
- Ph.d.-studerende på et udenlandsk universitet.
- Forskere ansat ved private udenlandske virksomheder i udlandet.
- Sendelektorer på Lektoratsordningen.
- Forskere ved en forskningsinstitution såsom et universitet, et museum eller en anden forskningsenhed, f.eks. NASA.

Der er således tale om en generel undtagelse fra opholdskravet, hvor alle typer af ansættelsesforhold i udlandet for *forskere og undervisere* og øvrige udlandsophold for *forskere og undervisere* betragtes som værende i dansk interesse, og som dermed kan sidestilles med ophold i riget.”

Se i øvrigt høringsvar fra Dansk Magisterforening for en skematisk oversigt over de ovennævnte ændringsforslag.

Med venlig hilsen

Karen Skytte
 Chefkonsulent
 22 49 58 65
 ks@ac.dk

Eksempler på dansk arkitektur og eksport

Kina

Beijing

Archiland International, Morten Holm, partner i mere end 20 år

https://www.linkedin.com/pulse/beijing-before-now-after-morten-holm?trk=portfolio_article-card_title

USA

New York

BIG

<https://www.b.dk/kultur/dansk-stjernearkitekt-hydes-i-new-york-times>

Australien, Melbourne

SHL

<http://www.dagensbyggeri.dk/artikel/89526-storprojekt-til-schmidt-hammer-lassen>

Måske til august:

BIG

https://molio.dk/bygnet/nyhed/article/big-er-praekvalificeret-til-australsk-mia-taarn/?utm_medium=email&utm_source=apsis-bygnet

Australien, Sydney

3XN

<http://nyheder.tv2.dk/samfund/2017-06-25-dansk-arkitektstue-skal-designe-verdens-stoerste-fiskemarked>

3XN

<https://www.faod.dk/3xn-vinder-international-arkitektkonkurrence-om-skyskraber-i-sydney/>

Styrelsen for Arbejdsmarked og
Rekruttering
Njalsgade 72 A Postboks 90
2770 Kastrup

**Høring: udkast til lovforslag om ændring af lov om
arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og
barselsloven (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge
m.v.).**

Ankestyrelsen har ingen bemærkninger.

Venlig hilsen

Ankestyrelsen

8. august 2018

J.nr. 18-44368

Cpr.nr.

Ankestyrelsen

7998 Statsservice

Tel +45 3341 1200

ast@ast.dk

sikkermail@ast.dk

EAN-nr:

57 98 000 35 48 21

Åbningstid:

man-fre kl. 9.00-15.00

Ase, den 10. august 2018

star@star.dk

rnh@star.dk

sfn@star.dk

Svar på høring af 4. juli 2018, j. nr. 18/00708, Forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. (opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.)

Tak for ovennævnte høring. Vi har følgende bemærkninger og spørgsmål til lovforslagene:

Bemærkninger til de nye regler om opholdskrav:

1. Spørgsmål til STAR

- *Til § 53, stk. 8, 1. pkt. – Genoptjening af dagpengeretten*

I afsnittet med bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser til nr. 2 på side 29 beskrives det, at medlemmet ikke har genoptjent retten til dagpenge, hvis opholdskravet ikke er opfyldt.

Som reglerne er i dag, skal et medlem genindplaceres i dagpengesystemet, når vedkommende har fået indberettet 1924 løntimer, og medlemmet kan dermed ikke vælge at bruge timerne til at forlænge sin dagpengeret.

Et medlem som efter 1. januar 2019 har optjent 1924 timer eller mere siden seneste indplacering, har ikke genoptjent retten til dagpenge, hvis medlemmet ikke opfylder opholdskravet. Har medlemmet i stedet mulighed for at forlænge dagpengeretten på baggrund af de optjente løntimer?

- *Til § 53 a, stk. 1 – Ophold i Danmark forud for udstedelse af opholdstilladelse*

I afsnittet med bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser til nr. 3 på side 32 beskrives det, med henvisning til § 22, stk. 3 i CPR.-loven, at der først kan ske bopælsregistrering fra den dato, hvor der udstedes opholdstilladelse/arbejdstilladelse. Det beskrives samtidig, at medlemmet dermed kan have opholdt sig i Danmark forud for denne periode.

Vil medlemmet i disse tilfælde have mulighed for at tælle perioden, som ligger forud for udstedelsen af opholdstilladelse/arbejdstilladelse, med ved opgørelsen af opholdskravet?

Hvis ja, hvilket krav vil der så være til dokumentation for, hvornår medlemmet faktisk har taget ophold her i landet?

- *Til § 53 a, stk. 1 - Dokumentation for ophold i EU/EØS-lande*

I afsnittet med bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser til nr. 3 på side 32 beskrives det, at ophold i et andet EU/EØS-land skal dokumenteres for at kunne tælle med til opfyldelsen af opholdskravet. I lovforslaget lægges det op til, at a-kassen kan indhente oplysninger om bopælsperioder i det eller de lande, hvor medlemmet har boet. Alternativ kan medlemmet selv fremlægge dokumentation.

Ase skal henstille til, at lovgiver sikrer en smidig og pragmatisk løsning til dokumentation for bopælsperioder i EU/EØS-lande. Der må være en berettiget frygt for, at sagsbehandlingstiderne kan blive urimeligt lange, hvis a-kassen først skal indhente oplysningerne fra det tidligere bopælsland, før medlemmets dagpengeret kan godkendes.

Ase foreslår derfor, at medlemmet kan dokumentere sit ophold i andre lande både inden- og udenfor EU/EØS-lande på en tro- og loveerklæring. A-kasserne vil fra DFDG få registrerede oplysninger om udenlandske adresser, disse oplysninger skal så danne grundlag for en individuel tro- og loveerklæring til medlemmet, hvor medlemmet kan oplyse præcis i hvilke perioder, han har opholdt sig i udlandet.

Hvis a-kasserne skal lægge medlemmets dokumentation til grund, bør det præciseres, hvordan medlemmet kan dokumentere opholdet.

- *Til § 53 a, stk. 2 nr. 4 – Ophold i udlandet som ansat i et dansk firmas filial eller datterselskab.*

I afsnittet med bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser til nr. 3 på side 34-35 beskrives det, at et medlemmets arbejde uden for EU/EØS kan tælle med til opfyldelse af opholdskravet, hvis blot medlemmet har arbejdet i udlandet i et dansk firmas filial eller datterselskab.

Ase ønsker at få klarlagt, hvordan medlemmer, som er ansat i et udenlandsk firmas danske filial eller datterselskab, er stillet, hvis de som led i deres arbejde udstationeres til et land uden for EU/EØS?

Det vil for det enkelt medlem synes tilfældigt, om man har arbejde i den ene eller den anden virksomhed, herunder om firmaet er dansk eller ej – og en udstationering kan være mere eller mindre frivillig. Konsekvensen for det enkelte medlem – og dennes ægtefælle og eventuelt mindreårige børn – vil imidlertid være omfattende, hvis arbejdsopholdet i udlandet fjerner det økonomiske sikkerhedsnet, som retten til dagpenge ved eventuel ledighed er.

Såfremt en sådan arbejdsperiode ikke kan tælle med til opfyldelsen af opholdskravet, er det problematisk, at medlemmet skal stå med valget mellem at opsiges et arbejdsforhold for at sikre sit økonomiske sikkerhedsnet, eller fortsætte

sin ansættelse velvidende, at han så ikke vil være berettiget til dagpenge i en lang årrække.

- *Til § 53 a, stk. 3:*

Er der kun krav om fælles bopæl inden udrejsen, hvis medlemmet ikke er gift/registret partner?

Hvordan opfylder man betingelserne for at indgå ægteskab/registret partnerskab?

- *Til afsnit 2.1 Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge, side 8 midt for:*

Det fremgår af bemærkningerne, at vi ikke skal lægge oplysningerne i CPR til grund, hvis der foreligger særlige omstændigheder. Det fremgår ikke heraf, hvilke oplysninger a-kasserne så kan lægge til grund for bopæl/ophold for det pågældende medlem.

- *Til afsnit 2.1 Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge, side 10 øverst:*

Det fremgår af bemærkningerne, at også ægtefæller, samlevere, registrerede partnere og umyndige børn til personer, der opfylder en af undtagelserne, kan sidestille et ophold i udlandet med et ophold her i riget. Hvilken form for dokumentation skal a-kasserne lægge til grund ved kontrol af opholdskravet, når medlemmet, der søger ydelser, eller personen, der søger om optagelse, er en af de ovenfor omfattede?

- *Til afsnit 2.1 Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge, side 10 midt for:*

Ægtefæller mm – hvad er gældende, hvis medlemmet bliver gift, mens han er i udlandet?

- *Bemærkningerne til § 1, nr. 2, sidste afsnit, side 29:*

Det fremgår, at medlemmet, der ikke har genoptjent retten til dagpenge, fordi opholdskravet ikke er opfyldt, vil kunne få udbetalt dagpenge i den resterende del af den oprindelige dagpengeperiode.

Ase antager, at "Den oprindelige dagpengeperiode" er den 2-årige dagpengeret med eventuel forlængelser.

Desuden skal Ase bemærke, at medlemmets beskæftigelseskonto kan blive misvisende, hvis det fremgår af beskæftigelseskontoen, at medlemmet har ret til en ny indplacering, mens det ikke fremgår af samme sted, om medlemmet opfylder opholdskravet.

- *Generelt til afsnit om opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge:*

Ase skal indstille til, at adgangen til at hente oplysninger i CPR/DFDG om bopælsregistrering bør træde i kraft forud for 1. januar 2019, så a-kasserne kan vejlede medlemmer om opfyldelse af opholdskravet forud for reglernes ikrafttræden. Det gælder både for medlemmer, der søger om ydelse/genoptjener retten til dagpenge og for personer, der søger om optagelse i a-kassen.

Bemærkninger til de nye regler om a-kassernes pligt til at opgøre, om et medlem ville have været berettiget til arbejdsløshedsdagpenge til brug for kommunernes/Udbetaling Danmarks afgørelse om medlemmets ret til sygedagpenge/dagpenge efter barselsloven:

1. Spørgsmål til STAR

- Til § 68 a i lov om sygedagpenge:

Ase ønsker indskrevet i § 68 a, at kommunen skal have udtømt mulighederne for at bevilge medlemmet sygedagpenge efter reglerne i lov om sygedagpenge, før kommunen kan anmode a-kassen om oplysningerne.

- Til § 48 a i barselsloven:

Ase ønsker indskrevet i § 48 a, at Udbetaling Danmark skal have udtømt mulighederne for at bevilge medlemmet sygedagpenge efter reglerne i barselsloven, før Udbetaling Danmark kan anmode a-kassen om oplysningerne.

- Generelt til reglerne om a-kassernes pligt til at oplyse et medlem ville have været berettiget til arbejdsløshedsdagpenge:

- Skal a-kasserne indhente særskilt samtykke fra medlemmet for at kunne hente fx opholdsoplysninger, når a-kassens får en anmodning fra kommunen/Udbetaling Danmark om vedkommendes dagpengeret?
- Da kommunen kan anmode om oplysninger for personer der bliver ledig i sygdomsperioden og for personer, der bliver syg i umiddelbar forbindelse med ledigheden, skal a-kasserne anmode om, at der bliver fastsat regler om at kommunen skal oplyse pr. hvilken dato opgørelsen skal ske og om medlemmet er ledig eller i beskæftigelse på opgørelsesdatoen (af hensyn til spørgsmålet om selvforskyldt ledighed og gentagelsesvirkningen). Det samme gør sig gældende i forhold til Udbetaling Danmark.

Venlig hilsen

Sinne Hansen

Teamleder | Team B Procesejer

D: 3916 7311 | M: 2140 1568 | Mail: siha@ase.dk

Styrelsen for Arbejdsmarked
og Rekruttering
star@star.dk
rnh@star.dk
sfn@star.dk

Høringsvar om opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.

Ydelsesudvalget har i skriftlig høring den 4. juli 2018 modtaget et udkast til forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.).

15. august 2018
JBP

Dok ID: 124268

DA har følgende bemærkninger:

DA finder det hensigtsmæssigt og kan støtte, at en række situationer, som er helt naturlige i en global markedsøkonomi ligestilles med ophold i det danske rige.

Det gælder:

- Hyre på et dansk skib.
- Ophold i udlandet som udsendt repræsentant for en dansk offentlig myndighed.
- Ophold i udlandet i øvrigt som beskæftiget i offentlig dansk interesse.
- Ophold i udlandet som ansat i et dansk firmas filial eller datterselskab.
- Ophold under visse betingelser i udlandet med henblik på erhvervsmæssig uddannelse.
- Ophold under visse betingelser i udlandet som forsker ved et udenlandsk universitet eller en udenlandsk forskningsinstitution eller virksomhed.
- Samlevende med fælles bopæl inden udrejsen og deres børn under 18 år med bopæl hos forældrene.

Det er samtidig DA's vurdering, at en række begreber i lovforslaget bør tydeliggøres, så det står helt klart for virksomheder og deres medarbejdere, hvilke vilkår der gælder. DA skal anbefale en præcisering i lovforslaget svarende til den, der beskrives for bopælsregistrering.

Det gælder en præcisering af, hvad der forstås ved et dansk skib og et dansk firma.

Det bør samtidig tydeliggøres i lovforslagets bemærkninger, at en dansker ansat i et dansk firma i udlandet omfatter såvel udstationerede som lokalansatte.

Efter DA's opfattelse bør det være helt tydeligt i lovforslaget, hvilke vilkår der gælder, hvis betingelserne for § 53 a, stk. 3 om samlevende med fælles bopæl eller alderskravet om at være under 18 år for børn ændrer sig under opholdet i

Side 2

udlandet. Er børn, der fylder 18 år under opholdet, fortsat omfattet af bestemmelsen?

I lovforslagets bemærkninger anvendes både et dansk firma og en dansk virksomhed. Hvis ikke det begrebsmæssigt dækker over det samme, bør forskellen tydeliggøres i lovforslagets bemærkninger.

Det bør ligeledes tydeliggøres i lovforslagets bemærkninger, hvordan en person, som arbejder lønnet eller ulønnet i en humanitær hjælpeorganisation eller for et anerkendt missionsselskab, skal dokumentere forholdet over for arbejdsløsheds-kassen.

Med venlig hilsen
DANSK ARBEJDSGIVERFORENING

Sign. Jørgen Bang-Petersen

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Njalsgade 72A
2300 København S

Att: Rosa Navarro Hammer

København 13. august 2018

Svar til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering vedrørende høring af forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.) (j.nr.: 18/00708).

Danes Worldwide bemærker indledningsvis, at vi ikke blev sat på høringslisten vedrørende lovforslaget, som indebærer en væsentlig og meget pludselig ændring i den sociale sikkerhed for rigtig mange blandt vores medlemmer. Som udlandsdanskernes organisation har vi en særlig interesse i at blive hørt omkring lovændringer, som vedrører danske statsborgere bosat i udlandet, og vi beder derfor om fremadrettet at komme på høringslisten.

Vores medlemmer er hovedsagligt danskere bosiddende i udlandet, mens ca. 20 % er bosiddende i Danmark. Vi repræsenterer ligeledes mange store danske virksomheder, hvor vi til daglig støtter virksomhedernes udsendte medarbejdere.

Vores organisation når ud til over 200.000 udlandsdanskere i over 100 lande. Vi sender derfor vores høringssvar for at sikre, at disse mange, forskellige stemmer bliver hørt, når der lovgives om deres levegrundlag. Det er særdeles vigtigt, at udlandsdanske meninger tages med i betragtning, når der foretages sådanne drastiske indgreb i deres sociale sikkerhed, uden at disse mangeartede danske stemmer har mulighed for at indrette sig efter de nye regler eller på anden måde afværge ændringernes effekt.

Hvem er de udlandsdanskere, som forslaget rammer

Danskere i udlandet er ikke en homogen gruppe. Vi savner ofte en nuancering af udlandsdanskere-begrebet, idet de langt fra altid er direktører i store firmaer, men derimod ofte

iværksættere, som har modet til at drage ud for at bygge bro mellem dansk erhvervsliv eller stat og de udenlandske arbejdsmarkeder. En udlandsdansker kan desuden være en ganske almindelig lønmodtager i en lokal virksomhed i Kina, Brasilien eller USA, som vil kunne bringe erfaringerne fra udlandsopholdet med sig tilbage til gavn for det danske arbejdsmarked. Den sidstnævnte gruppe vil oftest være ansat på lokale arbejdsvilkår. Fælles for mange af dem er, at de ofte bidrager til det danske samfund, bevarer tætte bånd til det danske erhvervsliv samt fortsætter med at betale deres a-kasse-kontingenter i fuld tillid til tanken om at de kan vende hjem til den tryghed, som dagpengesystemet sikrer.

En forestilling om at disse danskere har væsentligt højere indkomster eller formueopsparinger – og skulle være mere ressourcestærke end danskere i Danmark - bygger på formodninger, ikke data. Disse formodninger bygger ofte på forældede forestillinger om globale arbejdsmarkeder og er endnu oftere uden yderligere argumenter end "sådan er det bare". Rasmus Jarlov udtalte fx således til Altinget: "Det er jo meget ressourcestærke mennesker, der rejser til udlandet. De skal nok klare det alligevel".

Ovenstående mangel på reel viden – og dermed fordomme – er kommet klart til udtryk i medierne, som det oven for anførte eksempel illustrerer. Især fordommen om at udlandsdanskere udelukkende er rige og ressourcestærke mennesker, som slet ikke har behov for basal retssikkerhed eller socialt sikkerhedsnet, som de i øvrigt selv betaler til.

Der har de seneste 10 år været en tendens blandt europæiske arbejdsgivere til at ansætte/udstationere arbejdskraften på lokale kontrakter. Danskere, som fx bliver ansat af en tysk virksomhed, får af den grund langt fra dansk eller tysk løn, når de fx udstationeres til Kina. Lønningerne er oftest tilpassede de lokale arbejdsmarkeder, samtidig med at udlandsdanskeren selv skal betale høje udgifter til børnenes skolegang, sundhedsforsikring til familien og høje lokale afgifter, uden det sikkerhedsnet, som vi kender til herhjemme.

Undersøgelsen *UdlandsDanmark – en overset guldmine*, som Danes Worldwide foretog juni 2016 sammen med Copenhagen Goodwill Ambassadors, påviser en række faktuelle uoverensstemmelser mellem den herskende opfattelse af udlandsdanskere og de reelle forhold vedr. bl.a. indkomster og bidrag til det danske samfund.

Blandt de i alt 1.024 af undersøgelsens respondenter fra alle kontinenter svarede hele 66 % af respondenterne, at de har boet mere end 10 år i udlandet og 81 %, at de ønsker at bidrage til deres hjemland med fx at promovere Danmark som turistdestination (94 % af respondenterne), studieland (89 %) eller investeringsmål (61 %). Omkring halvdelen af respondenterne bor uden for EU/EØS eller Schweiz. Selv om disse udlandsdanskere indretter deres hverdagsliv efter vilkårene i opholdslandet, bidrager de ofte hver på sin vis til samfundet i Danmark. Dette kan være gennem forretningsforbindelser, promovning af Danmark som turistdestination eller mere direkte med deres egne erhvervs erfaringer fra udenlandske virksomheder, når de vender hjem.

Rigtig mange udlandsdanskere er således såkaldte *freemovers*. De er ikke udstationeret for danske virksomheder eller staten, men er i stedet ansat i lokale firmaer. Omkring 22 % af undersøgelsens respondenter har deres egne start-ups. Freemovers modtager ikke

økonomisk støtte til fx børnenes skolegang eller sygesikring som i Danmark. De har heller ikke en automatisk returbillet til et job i Danmark – de er oftest ledige de første 6 – 12 måneder af deres tid tilbage i Danmark.

Disse udlandsdanskere er bl.a. ude for at høste udenlandske erhvervs erfaringer, som det danske arbejdsmarked sulter så meget efter i disse dage. Flere af dem reagerede på aftalen ved at udtrykke deres følelse af afmagt og utryghed mht. tilbagevenden til Danmark. Det er meget sandsynligt, at de således vil vælge at fastholde deres udenlandske bopæl frem for at vende hjem og bidrage til det danske arbejdsmarked, fordi de med rette føler, at deres sociale sikkerhedsnet er helt væk. Det vil være for risikabelt for dem at vende tilbage til Danmark, hvis ikke der er garanti for, at de kan finde stabil beskæftigelse indenfor en rimelig tid, fx et år.

Derudover har mange af disse udlandsdanskere været medlemmer af forskellige a-kasser i flere årtier, og kun de seneste måske 8 år har været i udlandet hos en udenlandsk arbejdsgiver. Disse udlandsdanske freemovers blev ved med at betale deres a-kassekontingent, samtidig med at de var med til at bidrage til den danske statskasse i 20 – 30 år, inden de fandt beskæftigelse i et andet land uden for Europa.

Nye tal fra Beskæftigelsesministeriet viser, at omkring 40 % af dem forslaget berører, er netop disse udlandsdanskere. Det virker derfor, for os og rigtig mange af disse danske statsborgere, som om regeringen vælger ret bevist at indføre et krav, der direkte straffer disse danskere for at tage til udlandet.

Et af hovedargumenterne for at indføre kravet er, at det er nødvendigt at sende et signal om, at man skal have tilknytning til det danske arbejdsmarked for at kunne få dagpenge. Rigtig mange freemovers har været på det danske arbejdsmarked i mange år, før de tog til udlandet. En dansk statsborger kunne have været på det danske arbejdsmarked i fx 10 og tog efterfølgende til udlandet, hvor vedkommende arbejdede for en udenlandsk arbejdsgiver i fem år. Det vil være misvisende at sige, at disse danskere mangler tilknytning til det danske arbejdsmarked, ene og alene fordi de valgte at tage til udlandet for at fx opkvalificere sig til gavn for det danske arbejdsmarked. Det er svært at forestille sig, at det har været hensigten bag en aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti at rømme danskere, som i årevis bidrog til den danske statskasse. Det er derfor forholdsvis let at forstå den forargelse disse danske statsborgere udtrykker i forhold til lovforslaget, som i realiteten vil ugyldiggøre deres mangeårige bidrag til dansk velfærd, samt bidrag til hvad de anså som deres sikkerhedsnet.

Manglende nuancer og dialog, samt en muligvis forældet forståelse for arbejdsforhold i udlandet, fører ofte til lovgivningsinitiativer, hvor man, måske utilsigtet, overser udlandsdanske behov. Især manglen på dialog og forståelse af hvem udlandsdanskerne er, kan potentielt øge afstanden mellem udlandsdanskere og Danmark. Lovgivningsinitiativer, som besværliggør tilbagevenden til Danmark har potentiale til at lukke Danmark af for tilgangen af højspecialiserede udenlandske erhvervs kompetencer, som mange af disse danske statsborgere tilegnede sig under deres udlandsophold. Især det sidste bliver ud-

peget som et risikomoment ved forslaget af bl.a. Danske A-kasser. Udlandsdanskere er en enorm ressource for Danmark, som skal tilskyndes til at vælge Danmark til, ikke omvendt.

Negative konsekvenser for Danmark

Det er vigtigt at bemærke, at en af konsekvenserne af dette forslag bliver en øget ulighed mellem danske statsborgere og øvrige EU-borgere. Det vil være nemmere for en EU-borger at optjene retten til dagpenge i Danmark, end det vil være for en dansker, som har arbejdet i udlandet i lidt over et år. Dette vil af mange udlandsdanskere blive opfattet som urimeligt. Det ene signal man således sender med denne lov er, at man pludselig bliver mindre tilknyttet det danske arbejdsmarked alene pga. korte udlandsophold med deraf følgende optjeningsperiode på syv år, mens andre EU-borgere kan optjene retten til dagpenge på ca. et år. Dette vil ikke kun bidrage til øget skepsis mod EU, men også mod Danmark, idet udlandsdanskere vil opfatte dette som favorisering af øvrige EU-borgere.

Det mest åbenlyse signal som forslaget reelt set sender er, at man helt skal lade være med at drage til udlandet og ellers: Meld dig ud af a-kassen. Forslaget lukker Danmark mere af for globale erhvervskompetencer ved at skræmme danske borgere fra enten at tage til udlandet eller vende hjem fra udenlandske ansættelser. De vil formentlig blive i udlandet, hvis de overhovedet tager afsted, idet risikoen for en økonomisk straf, hvis fx de ikke kan finde beskæftigelse inden for de første to år fra de vender hjem, er for stor. Det er for mærkbart at skulle vente i syv år på at kunne få det sociale sikkerhedsnet tilbage, ene og alene fordi man arbejdede i to år fx i en virksomhed i Asien.

Derudover vil de fleste danskere, som enten har planer om at rejse til udlandet eller allerede er i udlandet, melde sig ud af a-kassen som konsekvens af forslaget. Dette vil uden tvivl føre til store tab for a-kasserne i form af tabt administrationsbidrag, samt endnu større tab for statskassen i form af tabt statsbidrag.

Desuden vil Danmark, som konsekvens af forslaget, miste en del udenlandske erhvervs erfaringer, som udlandsdanskere bringer med tilbage, når de vender hjem. Erhvervs erfaringer, som det danske arbejdsmarked tørster efter. De unge vil blive afskrækket fra at tage til udlandet, mens de, som er allerede ude, vil frygte arbejdsløsheden for meget til at forlade udenlandske stillinger.

Danmark mister således både talenter og penge på forslaget. Som et af vores medlemmer skrev: "De økonomiske besparelser vil sandsynligvis være ubetydelige, mens de personlige omkostninger vil være mærkbare."

Det er her vigtigt at bemærke, at vi naturligvis mener, at man skal værne om vores velfærdssystem. Det vil være uholdbart og urimeligt, hvis man uden at yde vil kunne komme ind i dagpengesystemet og få gavn af de høje satser, uden at man fx har arbejdet så meget som én dag i Danmark. Det er blot vigtigt at huske, at det nuværende dagpengesystem allerede har flere krav, som i tilstrækkelig grad sikrer, at dette værn opretholdes. Hverken danske eller udenlandske borgere kan få dagpenge, med mindre man opfylder basale optjeningskrav enten gennem indtægt eller antallet af arbejdstimer. Samtidig er det et krav, at man har været medlem af en a-kasse i mindst et år, hvis man skal have dagpenge. Disse

krav tilgodeser behovet for værn mod misbrug i tilstrækkelig grad, uden at man egentlig behøver et yderligere krav om ophold.

Lovforslaget indebærer et væsentligt indgreb i disse danske statsborgeres levevilkår og er endnu et forslag i en efterhånden længere række, som er med til væsentligt at svække båndet til mange af disse danske borgere.

Konklusion

Det er selvmodsiggende og skadende for Danmark, at regeringen markerer, at der er behov for faglig ekspertise fra udlandet, samtidig med at man fremsætter lovforslag, som retrospektivt straffer danske borgere for netop at tage til udlandet for at høste relevant arbejds-erfaring. Det er urimeligt at opfordre unge danskere til at tage til udlandet for at oparbejde international erhvervs erfaring, for så derefter at straffe dem for netop at gøre dette ved at fjerne deres sociale sikkerhedsnet. Det er en urimelig diskrimination af tusindvis af danske borgere at påstå, at tilknytningen til arbejdsmarkedet kun kan påvises gennem længerevarende tilstedeværelse i EU – ikke gennem fx bidrag i form af internationale erfaringer, især når man i forslaget allerede i indledningen skriver, at forslaget om et opholdskrav er en måde at finansiere skattelettelserne på. Det er i særdeleshed en juridisk uskik at indføre love med tilbagevirkende kraft, hvor borgerne hverken kompenseres for tabet eller har mulighed for at indrette sig efter de nye forhold.

- Vi mener derfor primært, at lovforslaget skal forkastes.
- Alternativt skal de berørte danske borgere kompenseres for de mange års indbetalinger til a-kasserne, som de pludselig ikke kan få nogen nytte af, selv hvis de bliver ledige og opfylder de øvrige krav til dagpenge.
- Under alle omstændigheder bør der være bedre overgangsregler for de personer, som i en længere årrække har været medlemmer af en a-kasse. Det nye opholdskrav kan fx kun gælde kun de borgere, som melder sig ind i en a-kasse efter 1. januar, 2019. En undtagelsesbestemmelse kan ellers bygge på anciennitet ved at undtage de a-kasse-medlemmer fra opholdskravet, som har været det i mindst fem år.
- Ovenstående forslag til undtagelsesbestemmelser skal naturligvis også gælde medfølgende ægtefæller og børn under 18 år, helt i tråd med forslagets nuværende undtagelsesbestemmelser.

Der er ingen tvivl om, at hvis forslaget vedtoges i sin nuværende form, vil det skade dansk erhvervsliv væsentligt mere, end hvad statskassen sparer i kroner og ører.

De bedste hilsner

Anne Marie Dalgaard
Generalsekretær

Danske Universiteter
Fiolstræde 44, 1.th.
1171 København K

13. juli 2018
sabsa

Høring om opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge mv.

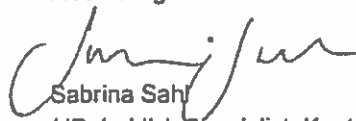
DTU vil først og fremmest gerne takke for muligheden for at blive hørt.

DTU har modtaget høring om forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven til kommentering.

DTU bemærker umiddelbart, at der i forbindelse med muligheden for at opnå sygedagpenge eller dagpenge efter barselsloven i de sager, hvor det almindelige beskæftigelseskrav endnu ikke er opfyldt og hvor retten til sygedagpenge og dagpenge efter barselsloven således afhænger af, at personen opfylder betingelserne for at få ret til arbejdsløshedsdagpenge har den uheldige konsekvens, at udgiften løftes over på arbejdsgiver.

I henhold til funktionærlovens regler skal DTU som arbejdsgiver betale løn under sygdom, da tjenesteforsømmelsen er lovlig forfald, hertil følger det tillige af funktionærloven i forhold til barsel, at funktionæren har ret til halv løn fra 4 uger før forventet fødsel til 14 uger efter fødsel, hvorfor lovforslaget kan medføre en forøget udgift for arbejdsgiver i de situationer, hvor beskæftigelseskravet og opholdskravet ikke er opfyldt.

Med venlig hilsen

Sabrina Sah
HR Juridisk Specialist, Kontorchef
Koncern HR

Høringssvar vedr. forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselloven (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.)

Generelle bemærkninger

Den 17. maj 2018 sendte Danske A-kasser et åbent brev til ministeren sammen med et notat, hvoraf det tydeligt fremgår, at det kommende opholdskrav vil ramme mange danske statsborgere – og i en lang årrække vil afskære disse fra at kunne få dagpenge ved ledighed. Kravet vil i mindre grad ramme borgere fra 3. lande, da det langt fra er disse, der er flest af i dagpengesystemet.

Også børn og ægtefæller til danske statsborgere vil kunne blive afskåret fra at få dagpenge – og evt. også fra at kunne få syge- og barseldagpenge samt feriedagpenge.

Opholdskravet rammer danske statsborgere, der har opholdt sig uden for Danmark, EU eller EØS indenfor de seneste år, dem der opholder sig ude nu – og dem der gerne vil ud. De fleste har i årevis betalt til en forsikring, som de pludselig ikke længere kan gøre brug af.

Konsekvenserne vil være, at mange melder sig ud eller slet ikke melder sig ind i en a-kasse – eller værre endnu. Ikke tager ud – fx for at arbejde i udlandet. Eller ikke vender tilbage til Danmark efter et udlandsophold.

Danske A-kasser mener ikke, at vi skal have et opholdskrav i dagpengesystemet.

Der er ikke behov for et sådant krav – for systemet har allerede i dag en række indbyggede værn, som afskærer borgere fra 3. lande i at få dagpenge i Danmark uden at have bidraget på lige fod med danske statsborgere. Og som sikrer, at disse kun kan trække på systemet, hvis de har en lang og tæt tilknytning til det danske arbejdsmarked.

Danske A-kasser undrer sig over, at ministeren ikke har forholdt sig til Danske A-kassers brev – og til de mange eksempler på danske statsborgere, der bliver ramt af det opholdskrav, som træder i kraft 1. januar 2019, hvis ministerens lovforslag fremsættes og vedtages uændret.

Heller ikke over for Folketinget har ministeren forholdt sig til ovenstående.

I et svar til Folketinget (BEU 429 alm. del) har ministeren alene udtalt følgende:

"Det er rigtigt, at retten til visse ydelser er betinget af, at man har ret til dagpenge. Det gælder f.eks. efterløn og feriedagpenge. Det betyder, at retten til disse ydelser også vil være betinget af, at opholdskravet er opfyldt – medmindre der fastsættes særlige regler herom. Dette spørgsmål – og en række andre konkrete spørgsmål – skal der tages nærmere stilling til i forbindelse med udmøntningen af aftalen."

Danske A-kasser mener ikke, at ministeren reelt har svaret Folketinget.

Og vi må konstatere, at ministeren – heller ikke nu hvor lovforslaget er sendt i høring – har svaret, endstige forholdt sig til alle vores eksempler på danske statsborgere, der bliver ramt – mange fordi de har opholdt sig uden for Danmark, EU eller EØS for år tilbage.

Danske A-kasser mener, at det er meget beklageligt, at et lovforslag sendes i høring uden at der på noget tidspunkt er svaret på centrale spørgsmål fra Folketinget – og uden at man kan finde svarene i det lovforslag, der nu er sendt i høring. Hermed bliver det et ufuldstændigt grundlag, Folketinget kommer til at behandle lovforslaget og de høringsberettigedes bemærkninger på.

Tilbagevirkende kraft og spørgsmålet om ekspropriation

Noget af det, som Danske A-kasser har ønsket, at ministeren forholdt sig til, er spørgsmålet om at tillægge opholdskravet tilbagevirkende kraft.

Som eksempler fra Danske A-kasser tydeligt viser, vil medlemmer, der i god tro har betalt til deres forsikringsordning i årevis, kunne blive ramt af opholdskravet, hvis de ikke opfylder kravet efter den 1. januar 2019 – fx fordi de for år tilbage, dvs. inden ikrafttræden, har opholdt sig udenfor Danmark eller EU/EØS i en årrække.

I lovforslaget nævnes det ikke med ét eneste ord, at opholdskravet har virkning for medlemmer, der for år tilbage har opholdt sig udenlands, og at kravet dermed tillægges direkte eller indirekte tilbagevirkende kraft.

Vi mener, at det helt generelt er retssikkerhedsmæssigt betænkeligt, at man ikke – og slet ikke de mennesker der rammes – kan se, hvilke konsekvenser det kommende opholdskrav har – særligt når konsekvenserne er så indgribende og betydelige som her.

Hvad der ligeledes ikke nævnes med ét eneste ord, er spørgsmålet om ekspropriation.

Et flertal i Folketinget vil selvfølgelig altid kunne ændre en lov og fastsætte nye betingelser for fx en forsikringsordning.

Men der er grundlæggende forskel på at ændre på (og evt. forringe) betingelser – og på helt at fratage et medlem alle rettigheder, endda på baggrund af noget, der ligger år tilbage, fordi ændringerne får virkning med tilbagevirkende kraft.

Mange af de medlemmer, der vil blive ramt af opholdskravet, har betalt til deres forsikringsordning igennem en lang årrække - og ville ved ledighed have haft ret til dagpenge. De fratages imidlertid fra den ene dag til den anden alle rettigheder mange år frem, og har hermed betalt til en ordning som de har haft *en berettiget forventning* om at kunne bruge i tilfælde af ledighed, men som de nu alligevel ikke vil kunne bruge.

Nogle har endda allerede optjent/erhvervet *direkte rettigheder*, fx ret til feriedagpenge i 2019 på baggrund af barsel - men vil ikke kunne få de optjente feriedagpenge udbetalt i det kommende år, hvis de ikke opfylder opholdskravet.

Spørgsmålet er, om disse medlemmer de facto har fået eksproprieret deres rettigheder.

I et svar fra ministeren til Folketinget for nylig (BEU 404 alm. del) om den lov der ændrede efterlønsordningen i sin tid udtaler ministeren, at han har stor forståelse for, at det er frustrerende, hvis lovændringer resulterer i, at borgerne ikke kan disponere som forventet, fordi de har indrettet sig på en anden retstilstand. Af samme grund gennemføres den slags lovændringer kun, når de er nødvendige af samfundsmæssige hensyn - og der tages samtidig hensyn til de borgere, der har indrettet sig på en anden retstilstand, eller som umiddelbart vil kunne blive berørt af ændringerne, gennem en balanceret indfasning.

Vi kan ikke se, at samfundsmæssige hensyn er beskrevet med ét ord i det lovforslag, der er sendt i høring. Faktisk er alene finansieringsmæssige hensyn ift. skatteaftalen og signalpolitiske hensyn ift. 3.-landsborgere beskrevet - og dette endda kun ganske kort.

Vi kan ligeledes ikke se, hvor der - gennem en balanceret indfasning - er taget hensyn til det medlem, der allerede den 1. januar 2019 vil kunne blive berørt af ændringer, der formentlig vedtages mindre end 1 måned inden deres ikrafttræden, og som medlemmet i øvrigt - på grund af lovforslagets tilbagevirkende kraft - ikke har mulighed for at (om-) disponere i forhold til.

I samme svar fra ministeren udtaler ministeren følgende om lovgivning med tilbagevirkende kraft:

"Der kan således ikke i almindelighed antages at gælde nogen retlig begrænsning i lovgivningsmagts frihed til i den enkelte lov at træffe bestemmelse om lovens virkningstidspunkt, herunder at give den tilbagevirkende kraft. Det følger dog af Den Europæiske Menneskeretskonventions artikel 7, at strafbestemmelser kun i helt ekstraordinære tilfælde kan tillægges tilbagevirkende kraft. Endvidere vil bebyrdende lovgivning i øvrigt med tilbagevirkende kraft efter omstændighederne kunne indebære et ekspropriativt indgreb. En sådan situation kan eksempelvis opstå i tilfælde, hvor der efter de gældende regler er etableret et retskrav på en bestemt økonomisk ydelse. Hvis en bebyrdende lovgivning tillægges materiel virkning for et tidspunkt, der ligger før lovens ikrafttræden, vil der - afhængigt af indgrebets betydning for fortsat at kunne gøre kravet gældende (indgrebets intensitet) - kunne være tale om ekspropriation i forhold til personer, der har etableret et retskrav forud for den nye lovs ikrafttræden."

Danske A-kasser undrer sig i den grad over, at man i lovforslaget slet ikke nævner eller forholder sig til, om der er tale om ekspropriation.

Danske A-kasser vil derfor rette særskilt henvendelse til Justitsministeriet herom.

Danmarks internationale forpligtelser

I lovforslaget vurderes det – ganske friskt – at opholdskravet for ret til dagpenge er foreneligt med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Man bygger vurderingen på, at Højesteret i en sag om opholdskrav i kontanthjælpssystemet er kommet frem til, at opholdskrav er foreneligt med konventionen, da formålet med at yde en mere begrænset hjælp (starthjælp/nu integrationsydelse frem for kontanthjælp) var at få flere i arbejde og at styrke integrationen i samfundet. Højesteret kom videre frem til, at det i et skattefinansieret velfærdssystem var sagligt at afgrænse personkredsen for, hvem der kan komme i betragtning til den højeste af flere ydelser (kontanthjælp eller starthjælp/nu integrationsydelse) – og der var i øvrigt andre ydelser at få.

Det undrer Danske A-kasser, at man uden det mindste forbehold bygger sin vurdering på en sammenligning af to systemer, som er grundlæggende forskellige: Dagpengesystemet og kontanthjælpssystemet.

Det ene system er et forsikringssystem, som medlemmerne bidrager økonomisk til via betaling af kontingent. Hermed kan forsikringssystemet ikke betegnes som et rent skattefinansieret velfærdssystem. Det andet er det underste sociale sikkerhedssystem.

Systemerne har helt forskellige formål, jf. deres formålsparagraffer. Og ja – ift. kontanthjælpssystemet er der altid en anden (om end lavere) ydelse at få – men det er der bestemt ikke ift. dagpengesystemet. For mange medlemmer er der ikke andre ydelser at få – hvilket er en af grundene til, at de har de forsikret sig.

Derfor mener vi ikke, at man uden videre kan komme frem til så frisk en vurdering – og slet ikke ift. til et opholdskrav, hvis formål alene er at finansiere en skatteaftale og sende et politisk signal til 3.-landsborgere.

Ift. syge- og barselsdagpengene er man mere tilbageholdende i sin vurdering af det forenelige med konventionen. Her kommer man endda frem til, at der er en risiko for, at domstolene i en konkret sag vil anse opholdskravet og dets konsekvenser for retten til syge- og barselsdagpenge for at være i strid med konventionen.

Men det er tilsyneladende en risiko, man kan leve med. Også dette undrer vi os over. Er det sådan vi vil have, at andre ser på deres internationale forpligtelser...?

Danske A-kasser har tidligere ønsket, at ministeren forholdt sig til spørgsmålet om umyndige børn der i en årrække er udrejst med deres forældre og langt senere rammes af opholdskravet, fx når de en dag dimitterer i Danmark.

Som eksempler fra Danske A kasser tydeligt viser, vil nogle kunne blive ramt af opholdskravet alene af den grund, at de som unyndige børn har taget ophold sammen med deres forældre uden for Danmark, EU eller EØS.

Lovforslaget undtager kun børn af forældre, der kan undtages - fx fordi én af forældrene er udsendt for en dansk arbejdsgiver. Men det undtager ingen andre børn.

Danske A-kasser mener, at det er meget beklageligt, at der ikke i lovforslaget er taget stilling til, hvad der skal ske ift. disse børn, herunder om opholdskravet er foreneligt med eksempelvis Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og danske forpligtelser i andre konventioner, som skal sikre, at der værnes om familielivet og børns ret til ikke at blive ramt af forældrenes dispositioner.

Danske A-kasser vil også rette henvendelse til Justitsministeriet herom.

Ikrafttræden, IT-implementering og administration

Lovforslaget skal træde i kraft den 1. januar 2019. Det er lige om lidt - og det giver ikke a-kasserne meget (ej heller tilstrækkelig) tid til implementering.

Der skal hentes nye registerdata fra CPR, formentlig via DFDG - og a-kassernes IT-systemer skal rettes til, et evt. medlemssamtykke implementeres og der skal udarbejdes materiale med henblik på vejledning af medlemmerne om det nye opholdskrav. Alt sammen på et endnu ufuldstændigt lov- og udmøntningsgrundlag, som tidligst er på plads 1 måned eller mindre inden ikrafttræden.

Hvis man virkelig vil etablere et opholdskrav, vil vi opfordre til, at der gives bedre tid til implementeringen.

NB: Det samme gælder ift. de krav lovforslagets §§ 2 og 3 lægger over på a-kasserne - og som reelt flytter opgaver fra kommunerne og Udbetaling Danmark til a-kasserne: Opgaver der ligeledes skal IT-implementeres. Dette er ikke bare "lige til" - men kræver en klar og tydelig beskrivelse af, hvad der skal beregnes, hvilke data der skal udveksles og hvordan.

Det forekommer os paradoksalt, at man ønsker at etablere lovregler om et opholdskrav i dagpengesystemet, men ikke ønsker at etablere en lovhjemmel til, at a-kasserne (som led i administrationen på vegne af det offentlige) uden samtykke fra medlemmerne kan indhente de data, der er behov for.

Hvis man ikke ønsker at give a-kasserne direkte adgang til de data, der er behov for (selv om man giver en sådan adgang i alle andre sammenhænge i forsikringssystemet) må der være nemmere veje til sikring af, at a-kasserne får de data, de har behov for.

CPR-data tilbage i tid skal fremover hentes via DFDG. Der er ikke noget i vejen for, at STAR på baggrund af disse data beregner, om opholdskravet umiddelbart er opfyldt og herefter udstiller en webservice til a-kasserne med et "ja" eller "nej" svar herpå. Er svaret et "nej", vil a-kassen gennem medlemmet kunne undersøge sagen nærmere.

En sådan konstruktion vil sikre, at a-kasserne ikke skal indhente samtykke og herefter ligge inde med samtykkedata for alt for mange medlemmer, der end ikke er i nærheden af blive ramt af opholdskravet. Og konstruktionen vil sikre, at kommunerne og Udbetaling

Danmark nemt kan hente data fra DFDG om, hvorvidt et medlem, der skal have syge- eller barselsdagpenge, opfylder opholdskravet.

Konstruktionen sikrer således maksimal beskyttelse af det enkelte medlem og dets data - og ligger i fin tråd med intentionerne i den nye EU-dataforordning, der trådte i kraft den 25. maj 2018.

En sådan konstruktion vil desuden lette STARs muligheder for kontrol.

Endelig mener vi, at det er uhensigtsmæssigt at bygge administrationen af et opholdskrav op om registreringer om bopæl i Det Centrale Personregister - frem for registreringer om et medlems ind- og udrejse. Disse registreringer siger mere om et medlems ophold i Danmark end bopælsregistreringerne.

Danske A-kasser drøfter gerne en dataudvekslingskonstruktion med STAR, som vil betrykke Erhvervsstyrelsen og sikre maksimal databeskyttelse for det enkelte medlem.

Til sidst kommer vi til opholdskravets IT-mæssige og administrative konsekvenser for a-kasserne.

Disse er ikke vurderet i lovforslaget.

Det undrer os dog ikke. A-kasserne er ift. lovarbejdet ikke at betragte som offentlige myndigheder. Heller ikke som en del af erhvervslivet. Og derfor er der ikke praksis for en vurdering af IT-mæssige/administrative konsekvenser for a-kasserne.

Vi havde imidlertid gerne set en sådan vurdering - særligt i et lovforslag som dette.

Det forholder sig sådan, at et bredt flertal i Folketinget tidligere har aftalt, at det er helt centralt, at administrationen af dagpengesystemet sker i fuldautomatiserede processer på baggrund af de data der ligger i forskellige registre. Det var en faktisk en grundlæggende forudsætning for det nye dagpengesystem. Alt er bygget op omkring denne, så det via IT-systemer og processer i dag sikres, at fx kun ganske få sager om optjening/indplacering og om udbetaling "falder af båndet".

Med opholdskravet vil IT-systemer og processer komme under pres, bl.a. fordi der ikke er adgang til de data i CPR, der er behov for, om et medlems bopæl i et andet EU/EØS-land. En lang række sager vil derfor "falde af båndet".

Hermed falder automatiseringsgraden i a-kasserne.

Det siger sig selv, at det ikke nytter noget at tage 2 skridt tilbage, hver gang man har taget ét skridt frem.

A-kasserne vil i øvrigt skulle indhente de manglende registerdata om bopæl i et andet EU/EØS-land ved henvendelse direkte til det pågældende land - som ikke altid vil svare. Det siger sig selv, at hele den proces er administrativ tung - og tager tid. Og i den tid skal medlemmet have at vide, at der ikke kan udbetales dagpenge, før de data, der er behov for, foreligger.

Vi mener, at det er helt uholdbart - for det er medlemmerne, der bliver ramt.

Hvad skal der ske, hvis det andet EU/EØS-land ikke svarer...? Skal medlemmet bære ansvaret for det, fordi medlemmet ikke kan dokumentere at have haft bopæl i et andet EU/EØS-land frem for en 3.land...?

Dette er der ikke nævnt noget om i lovforslaget.

Lovforslagets §§ 2-3

Danske A-kasser undrer sig over, at man med dette lovforslag flytter en opgave, der altid har ligget i kommunerne og i Udbetaling Danmark til a-kasserne.

A-kasserne skal fremover forholde sig til, hvad et ikke-ledigt medlem, der ikke skal have dagpenge fra a-kassen, men derimod syge- eller barseldagpenge fra kommunen eller Udbetaling Danmark, skal have udbetalt derfra. Kommunerne og Udbetaling Danmark har ellers adgang til beregningsgrundlaget i Indkomstregisteret – og skulle som udgangspunkt kunne sætte deres systemer op til at beregne en sats herudfra.

Vi må gå ud fra, at grunden til, at de nu kan bede a-kasserne om at beregne satsen for dem, bl.a. er, at satsberegningsreglerne er blevet så komplekse, at ingen andre end a-kasserne kan finde ud af at administrere dem. Reglerne bliver da heller ikke mindre komplekse pr. 1. oktober 2018, hvor fx overskud fra aktiviteter ved selvstændig virksomhed på medlemmets årsopgørelse skal tages med i beregningsgrundlaget.

Vi går ud fra, at mange kommuner og Udbetaling Danmark vil benytte sig af muligheden for at få a-kasserne til at beregne sats – og derfor ser det umiddelbart ud til, at der her potentielt er lagt en meget stor ny opgave over på a-kasserne. Hvis opgaven alene handler om de medlemmer, som kun kan få syge- og barseldagpenge, hvis de også er dagpengeberettigede, er opgaven mere overkommelig. Men dette fremgår ikke klart – og det er derfor vigtigt, at det beskrives tydeligere i lovforslaget, hvad opgaven for a-kasserne egentlig er.

Umiddelbart mener vi, at der er behov for en klar og tydelig lovhjemmel for a-kasserne til indhentelse og videregivelse af oplysninger til et formål, der ikke er a-kassens. A-kasserne har alene til formål at yde økonomisk bistand til medlemmerne i tilfælde af ledighed og at administrere ordninger, der er henlagt til a-kasserne. Ingen af disse formål er tilstede her. Et hjemmelsgrundlag alene i syge- og barseldagpengeloven – og ikke i lov om arbejdsløshedsforsikring m.v. – mener vi derfor ikke er tilstrækkeligt.

Endelig mener vi, at der er behov for regler om, hvad den sats, der beregnes i a-kassen, er – juridisk set. Vi går ikke ud fra, at det er en afgørelse – da a-kassen ikke har den formelle kompetence. Men hvad er den så...?

Specifikke bemærkninger til lovforslaget

Til § 1, nr. 3:

I lovforslagets § 53 a nævnes "riget" – men ikke "EU og EØS-området" – vi går ud fra, at der er tale om en fejl.

Vi mener i øvrigt, at det skal fremgå klart af § 53 a, hvad "riget" er, idet "riget" i den nye § 53 a også er Færøerne og Grønland, mens "riget", som nævnt i lovens § 49, ikke er Færøerne og Grønland.

Til § 1, nr. 5:

Der er behov for en omformulering af lovforslagets § 1, nr. 5 (§ 74 a, stk. 11), så det ikke kun er retten til efterløn, der sikres – men også retten til et efterlønsbevis.

Lovforslagets almindelige bemærkninger, s. 5:

Det fremgår af de almindelige bemærkninger – og af forslaget til § 53 a – at et medlem skal have haft *lovligt* ophold her i riget eller i EU/EØS.

Danske A-kasser skal for en god ordens skyld nævne, at a-kasserne ikke kan vide og ikke har kompetence at afgøre, om et medlem har haft *lovligt* ophold.

Lovforslagets almindelige bemærkninger, s. 8:

Det fremgår af de almindelige bemærkninger, at det for et medlem, som ikke vil give samtykke til indhentelse af CPR-data, kan betyde, at medlemmet får afslag på ret til dagpenge. "Kan" er vel ikke det rigtige ord her.

Manglende samtykke = manglende dokumentation. Dermed tillægges det manglende samtykke processuel skadevirkning – og så er vi ude over et "kan".

Også af denne grund er samtykke-konstruktionen uhensigtsmæssig samt administrativ tung – for såvel medlemmer som a-kasser.

Det fremgår videre, at a-kassen skal lægge bopælsregistreringerne i Det Centrale Personregister til grund, medmindre a-kassen fx bliver opmærksom på, at medlemmet muligvis ikke er eller har været korrekt registreret i CPR.

En sådan regel er meget svær at administrere for a-kasserne, som jo ikke ved, hvad der er korrekte og ikke-korrekte registreringer i et register, som Erhvervsstyrelsen er ansvarlig for.

Med venlig hilsen

Verner Sand Kirk

Direktør

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Att. Rosa Navarro Hammer og Sofia Franzen

DANSKE
UNIVERSITETER
UNIVERSITIES DENMARK

FJOLSTRÆDE 44, 3. TH
1171 KØBENHAVN K
TLF. +45 33 36 98 00
WWW.DKUNI.DK

9. AUGUST 2018
JLR
18/08931
SIDE 1/1

Høring af forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselloven (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.)

Danske Universiteter takker for ovennævnte udkast, som er modtaget i høring fra Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering den 4. juli 2018.

Udkastet har været sendt i høring hos universiteterne.

Danske Universiteter har modtaget svar fra Aarhus Universitet, Aalborg Universitet, Syddansk Universitet og Danmarks Tekniske Universitet.

Danske Universiteter bemærker, at lovforslaget for nogle universitetsansatte kan betyde, at de mister retten til syge- og barseldagpenge. Ligesom det kan medføre en øget udgift for universiteterne som følge af mistet refusion.

For yderligere og mere detaljerede bemærkninger se de vedlagte høringssvar fra Aarhus Universitet og Danmarks Tekniske Universitet. Aalborg Universitet og Syddansk Universitet har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Med venlig hilsen

Jesper Langergaard

Direktør

Danske Universiteter

Høringsvar til udkast til lovforslag om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselloven (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.)

Til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Nærværende lovforslag, der følger den politiske aftale mellem Regeringen og Dansk Folkeparti vil betyde, at a-kasse medlemmer fra årsskiftet 2018/2019 skal opfylde et opholdskrav for at få ret til dagpenge. Opholdskravet medfører at a-kasemedlemmer skal have opholdt sig i Danmark eller i et EU/EØS-land i sammenlagt 7 år inden for de seneste 8 år for at få ret til dagpenge ved ledighed. Opholdskravet er fuldt indfaset i 2021.

Dansk Magisterforening finder overordnet set lovforslaget både 1) unødvendigt og 2) urimeligt og med skadelig virkning på dagpengesystemet. Dansk Magisterforening sætter dog stor pris på de undtagelser for forskere og ansatte ved danske selskaber i udladet, der er kommet med i lovforslaget, men noterer os, at mange af vores medlemmer – bl.a. i den private sektor - stadig vil blive ramt af forslaget. Under forudsætning af at forslaget alligevel gennemføres, har Dansk Magisterforening en række 3) ændringsforslag, der kan justere nogle uhensigtsmæssige formuleringer.

1) At forslaget er unødvendigt skyldes, at opholdskravet skal virke som et værn mod misbrug af dagpengesystemet fra borgere fra tredjelande. Der kan være tilfælde hvor der er behov for at beskytte det danske sikkerhedsnet og de danske ydelser, såsom dagpenge, mod spekulation og misbrug. Hensynet i opholdskravet beror dog på en misforståelse om, at dagpengesystemet uden videre kan misbruges, og at dette rent faktisk sker i nævneværdigt omfang.

Der findes allerede i dag værn mod misbrug i dagpengesystemet, der sikrer, at man kun har ret til dagpenge, hvis man opfylder centrale krav. Det drejer sig fx om minimum ét års a-kasemedlemskab samt indkomst/løntimer svarende til fuldtidsarbejde i minimum ét år. Kravene kan alene opfyldes ved lovligt ophold og arbejdstilladelse i Danmark. Man skal endvidere opholde sig i Danmark for at få dagpenge, hvilket betyder, at man ikke uden videre kan tage dagpengene med til et tredjeland. Slutteligt er dagpengeperioden i dag blot 2 år med mulighed for forlængelse i op til ét yderligere år under forudsætning af, at man har haft arbejde.

Opholdskravet er samlet set unødvendigt og vil ramme langt flest danskere. Forslaget er dermed skadeligt for opbakningen til den danske arbejdsmarkedsmodel og dansk flexicurity.

2) At lovforslaget er uretfærdigt skyldes, at det vil ramme mange, der allerede har haft ophold i udlandet. Forslaget svækker således mange danskeres dagpenge-dækning med 'tilbagevirkende kraft' på trods af indfasningen, hvilket synes urimeligt ud fra et retssikkerhedsperspektiv. Forslaget vil endvidere svække gennemsigtigheden i dagpengesystemet for mange betydeligt i kraft af, at mange vil have svært ved at overskue konsekvenserne af udlandsophold. Det kan føre til et fravalg af a-kasemedlemskab, hvilket vi ikke kan være tjent med. Lovforslaget rammer ikke alene dagpengeretten, men også retten til barseldagpenge og sygedagpenge.

Forslag til forbedringer

3) Dansk Magisterforening har en række forslag til forbedringer, der alle vedrører § 53 a og bemærkningerne hertil.

Ændringsforslag overordnet vedr. § 53 a

Begrundelse	Lovforslagets formulering	Dansk Magisterforenings ændringsforslag
Dansk Magisterforening forslår at tidsperioden opholdskravet som minimum ændres fra 7 ud af 8 år til 7 ud af 12 år. Det vil medføre at danske a-kassemedlemmer, der har været i udlandet og arbejde i en kortere årrække, ikke rammes.	»§ 53 a. Retten til dagpenge er betinget af, at medlemmet lovligt har haft ophold her i riget i sammenlagt mindst 7 år inden for de seneste 8 år, jf. dog stk. 2-4. Ved opgørelsen af opholdskravet i 1. pkt. lægges oplysninger om bopælsregistrering i Det Centrale Personregister til grund, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.	»§ 53 a. Retten til dagpenge er betinget af, at medlemmet lovligt har haft ophold her i riget i sammenlagt mindst 7 år inden for de seneste 12 år, jf. dog stk. 2-4. Ved opgørelsen af opholdskravet i 1. pkt. lægges oplysninger om bopælsregistrering i Det Centrale Personregister til grund, medmindre der foreligger særlige omstændigheder.

Ændringsforslag til § 53 a, stk. 2

Begrundelse	Lovforslagets formulering	Dansk Magisterforenings ændringsforslag
Dansk Magisterforening finder det for snævert alene at fokusere på erhvervs <u>m</u> æssig uddannelse og mener, at et bredere kompetence-begreb er passende (se begrundelse nedenfor i bemærkningerne).	5) ophold i udlandet med henblik på erhvervs <u>m</u> æssig uddannelse, og medlemmet opfyldte kravet om bopæl og ophold efter § 41, stk. 1, umiddelbart før, uddannelsen blev påbegyndt, eller	5) ophold i udlandet med henblik på <i>kompetencegivende eller erhvervs<u>m</u>æssig</i> uddannelse, og medlemmet opfyldte kravet om bopæl og ophold efter § 41, stk. 1, umiddelbart før, uddannelsen blev påbegyndt, eller
Dansk Magisterforening vil gøre opmærksom på, at nogle forskere bliver ansat med undervisertitler på udenlandske universiteter og kommer tilbage til Danmark igen (se mere i bemærkningerne).	6) ophold i udlandet som forsker ved et udenlandsk universitet eller en udenlandsk forskningsinstitution eller virksomhed, og medlemmet opfyldte kravet om bopæl og ophold efter § 41, stk. 1, umiddelbart før,	6) ophold i udlandet som forsker <i>eller underviser</i> ved et udenlandsk universitet eller en udenlandsk forskningsinstitution eller virksomhed, og medlemmet opfyldte kravet om bopæl og ophold efter § 41, stk. 1,

	udlandsopholdet blev påbegyndt.	umiddelbart før, udlandsopholdet blev påbegyndt.
Forslag til tilføjelse af undtagelse af udenlandske forskere, der kommer til Danmark fra tredjelande, da de bidrager til innovation og vækst i Danmark. De foreslåede regler med sikkerhed vil svække lysten til at komme til Danmark og sidenhen blive her for højt kvalificeret arbejdskraft.	<p><i>Stk. 4. Uanset opholdskravet i stk. 1 kan et medlem, der har gennemført en integrationsgrunduddannelse (igu), jf. § 54, opnå ret til dagpenge.</i></p> <p><i>Stk. 5. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter forhandling med Beskæftigelsesrådet nærmere regler om opholdskravet efter stk. 1-4. Der kan herunder fastsættes nærmere regler om opgørelsen af opholdskravet, betingelserne for forhold, der kan sidestilles med ophold i riget m.v.»</i></p>	<p><i>Stk. 4. Uanset opholdskravet i stk. 1 kan et medlem, der har gennemført en integrationsgrunduddannelse (igu), jf. § 54, opnå ret til dagpenge.</i></p> <p><i>Stk. 5. Uanset opholdskravet i stk. 1 kan et medlem, der er kommet til Danmark som forsker ved en højere uddannelses- eller forskningsinstitution eller virksomhed, opnå ret til dagpenge.</i></p> <p><i>Stk. 6. Beskæftigelsesministeren fastsætter efter forhandling med Beskæftigelsesrådet nærmere regler om opholdskravet efter stk. 1-4. Der kan herunder fastsættes nærmere regler om opgørelsen af opholdskravet, betingelserne for forhold, der kan sidestilles med ophold i riget m.v.»</i></p>

Ændringsforslag til bemærkninger til § 53 a, stk. 2

Begrundelse	Lovforslagets formulering	Dansk Magisterforenings ændringsforslag
<p>Dansk Magisterforening finder at dele af uddannelser, uagtet om de giver merit i det danske uddannelsessystem og uagtet om de giver et uddannelsesbevis, der kvalificerer til et bestemt arbejde eller uddannelse bør være undtaget. Det er generelt uhensigtsmæssigt at opstille barriere for danskeres muligheder for at tage uddannelse i udlandet.</p> <p>Eksempel sprogekurser</p>	<p><i>Ophold i udlandet med henblik på erhvervmæssig uddannelse</i></p> <p>Da der stilles krav om erhvervmæssig uddannelse, skal der være tale om en reel kompetencegivende uddannelse. Det er ikke tilstrækkeligt med sprogkurser/studier, aftenskolekurser eller lignende, da der her er tale om en generel forbedring af kundskaber, som ikke fører til et decideret</p>	<p><i>Ophold i udlandet med henblik på kompetencegivende eller erhvervmæssig uddannelse</i></p> <p><i>Der stilles krav om en erhvervmæssig eller kompetencegivende uddannelse eller en uddannelse på niveau med de gymnasiale og erhvervsgymnasiale uddannelser.</i></p> <p>Det er en betingelse, at medlemmet opfyldte kravet om</p>

<p>illustrerer problemet, da Danmark er dybt afhængig af at have folk med sprogkompetencer i forhold til eksporterhvervene og internationalt samarbejde.</p> <p>Dansk Magisterforening mener endvidere at unge over 18 år eller som ikke er hjemmeboende som tager gymnasiale og erhvervsgymnasiale uddannelser i tredjelande ikke bør straffes herfor. Eksemplet at et ungt menneske tager på amerikansk eller australsk High School vil blive straffet med de foreslåede regler.</p>	<p>uddannelsesbevis, der kvalificerer til et bestemt arbejde eller uddannelse. Da de gymnasiale og erhvervsgymnasiale uddannelser ikke giver erhvervskompetence, kan en studentereksamen, en hh-uddannelse eller ligestillede uddannelser ikke danne grundlag for at medregne en udlandsperiode til opholdskravet.</p> <p>Det er en betingelse, at medlemmet opfyldte kravet om bopæl og ophold i Danmark efter § 41, stk. 1, i loven, umiddelbart før, uddannelsen blev påbegyndt. Der gælder et tilsvarende krav om bopæl og ophold for medlemmer, der opnår ret til dagpenge på baggrund af en erhvervsmæssig uddannelse efter § 54.</p>	<p>bopæl og ophold i Danmark efter § 41, stk. 1, i loven, umiddelbart før, uddannelsen blev påbegyndt. Der gælder et tilsvarende krav om bopæl og ophold for medlemmer, der opnår ret til dagpenge på baggrund af en erhvervsmæssig uddannelse efter § 54.</p>
<p>Dansk Magisterforening mener, at undervisertitler ved forskningsinstitutioner ligeledes bør være dækket af undtagelsen. Det sker at danske forskere får ansættelse med en undervisertitel ved udenlandske universiteter for derefter at vende hjem til den danske forskningsverden.</p>	<p><i>Ophold i udlandet som forsker ved et udenlandsk universitet, udenlandsk forskningsinstitution eller virksomhed</i></p> <p>Ved opgørelsen af opholdskravet sidestilles ophold i udlandet som forsker ved et udenlandsk universitet eller en udenlandsk virksomhed med ophold i riget.</p> <p>Det drejer sig om følgende typer af udlandsophold for forskere:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskere, der er tilknyttet et dansk universitet under deres udlandsophold, ofte idet forskeren har fået et legat fra f.eks. Danmarks Frie Forskningsfond eller en privat fond som Carlsbergfonden. - Forskere, der er ansat på et udenlandsk universitet i en forskerstilling, f.eks. post.doc 	<p><i>Ophold i udlandet som forsker eller underviser ved et udenlandsk universitet, udenlandsk forskningsinstitution eller virksomhed</i></p> <p>Ved opgørelsen af opholdskravet sidestilles ophold i udlandet som forsker <i>eller underviser</i> ved et udenlandsk universitet eller en udenlandsk virksomhed med ophold i riget. Det drejer sig om følgende typer af udlandsophold for forskere <i>og undervisere</i>:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Forskere <i>og undervisere</i>, der er tilknyttet et dansk universitet under deres udlandsophold, ofte idet forskeren <i>eller underviseren</i> har fået et legat fra f.eks. Danmarks Frie Forskningsfond eller en privat fond som Carlsbergfonden.

	<p>(midlertidig ansættelse) eller en lektorstilling.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ph.d.-studerende på et dansk universitet, men med et udlandsophold. - Ph.d.-studerende på et udenlandsk universitet. - Forskere ansat ved private udenlandske virksomheder i udlandet. - Sendelektorer på Lektoratsordningen. - Forskere ved en forskningsinstitution såsom et universitet, et museum eller en anden forskningsenhed, f.eks. NASA. <p>Der er således tale om en generel undtagelse fra opholdskravet, hvor alle typer af ansættelsesforhold i udlandet for forskere og øvrige udlandsophold for forskere betragtes som værende i dansk interesse, og som dermed kan sidestilles med ophold i riget.</p> <p>Det er en betingelse, at medlemmet opfyldte kravet om bopæl og ophold efter § 41, stk. 1, i loven, umiddelbart før, udlandsopholdet blev påbegyndt. Kravet om bopæl og ophold i Danmark skal være opfyldt umiddelbart inden første udlandshold for forskere, der gennemfører flere på hinanden følgende udlandsophold, f.eks. en forsker, der gennemfører et ph.d.-forløb ved et udenlandsk universitet og derefter fortsætter i en postdoc-stilling ved anden forskningsinstitution.</p> <p>Der gælder ikke en tilsvarende undtagelse for forskere i lov om social pension.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Forskere, der er ansat på et udenlandsk universitet i en forsker- eller undervisningsstilling, f.eks. underviser, undervisningsassistent, post.doc (midlertidig ansættelse) eller en lektorstilling. - Ph.d.-studerende på et dansk universitet, men med et udlandsophold. - Ph.d.-studerende på et udenlandsk universitet. - Forskere ansat ved private udenlandske virksomheder i udlandet. - Sendelektorer på Lektoratsordningen. - Forskere ved en forskningsinstitution såsom et universitet, et museum eller en anden forskningsenhed, f.eks. NASA. <p>Der er således tale om en generel undtagelse fra opholdskravet, hvor alle typer af ansættelsesforhold i udlandet for forskere og undervisere og øvrige udlandsophold for forskere og undervisere betragtes som værende i dansk interesse, og som dermed kan sidestilles med ophold i riget.</p> <p>Det er en betingelse, at medlemmet opfyldte kravet om bopæl og ophold efter § 41, stk. 1, i loven, umiddelbart før, udlandsopholdet blev påbegyndt. Kravet om bopæl og ophold i Danmark skal være opfyldt umiddelbart inden første udlandshold for forskere, der gennemfører flere på hinanden følgende udlandsophold, f.eks. en forsker, der gennemfører et ph.d.-forløb ved et udenlandsk</p>
--	--	--

		<p>universitet og derefter fortsætter i en postdoc-stilling ved anden forskningsinstitution.</p> <p>Der gælder ikke en tilsvarende undtagelse for forskere i lov om social pension.</p>
--	--	---

Mvh.

Dansk Magisterforening

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72 A
2300 København S

Sendt til: star@star.dk, mlh@star.dk og
sfn@star.dk.

08. august 2018

Datatilsynet
Borgergade 28, 5.
1300 København K

CVR-nr. 11-88-37-29

Telefon 3319 3200
Fax 3319 3218

E-mail dt@datatilsynet.dk
www.datatilsynet.dk

J.nr. 2018-11-0072
Dok.nr. 18178
Sagsbehandler
Rasmus Jakobsen
Direkte 3319 3215

Høring vedrørende udkast til lovforslag om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven (Opholds-krav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.)

Ved e-mail af 4. juli 2018 har Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering anmodet om Datatilsynets bemærkninger til ovennævnte lovforslag.

Datatilsynet skal i anledning af ovennævnte lovforslag udtale følgende:

1.1 Det fremgår af udkastet, at der som § 90 b, stk. 4, indsættes, at

"Arbejdsløshedskasserne har, i det omfang det er nødvendigt til brug for administrationen af forsikringssystemet, efter forudgående samtykke fra et medlem, der søger om ydelser, adgang til oplysninger i Det Centrale Personregister om tidligere adresser, herunder beskyttede adresser, inden for de seneste 8 år. Arbejdsløshedskasserne har ligeledes adgang til oplysningerne i 1. pkt. på en person, der ønsker at blive medlem af arbejdsløshedskassen, når personen har givet forudgående samtykke til det."

Det fremgår videre af pkt. 2.1.4. og 2.1.8. i udkastet, at

"hvis medlemmet ikke giver samtykke til, at arbejdsløshedskassen selv henter oplysninger om historiske bopælsregistreringer, kan medlemmet via selvbetjening på Borger.dk danne en udskrift fra CPR-registeret, som medlemmet kan aflevere til arbejdsløshedskassen. Fremlægger medlemmet i den situation ikke dokumentationen, må arbejdsløshedskassen afgøre sagen på det foreliggende grundlag. Det kan betyde, at medlemmet får afslag på ret til dagpenge."

Betingelserne for at, et samtykke efter databeskyttelsesforordningen¹ kan anses for gyldigt fremgår af artikel 4, stk. 1, nr. 11, og artikel 7.

Et samtykke kan til enhver tid tilbagekaldes af den registrerede, samtykket kan herefter ikke være grundlag for en fortsat behandling af personoplysninger om den registrerede til det formål, det var givet.

¹ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF.

Da samtykke er et blandt flere behandlingsgrundlag, bør Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering derfor overveje, om samtykke kan anses for at være den mest passende behandlingshjemmel, eller om der i forordningens artikel 6, stk. 1, vil kunne ske behandling på et andet grundlag end samtykke.

Det følger af databeskyttelseslovens² § 11, stk. 2, at private må behandle oplysninger om personnummer når det 1) følger af lov, 2) når den registrerede har givet sit udtrykkelige samtykke, eller 3) hvis det alene sker med henblik på videnskabelige eller statistiske formål.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering bør overveje, om behandlingen af oplysninger kan finde sted på grundlag af reglerne i databeskyttelsesloven om privates behandling af oplysninger om personnummer.

1.2. Datatilsynet skal endvidere henvise til de generelle betingelser for behandling af personoplysninger i databeskyttelsesforordningens artikel 5, herunder artikel 5, stk. 1, litra c, hvoraf det fremgår, at oplysningerne skal være tilstrækkelige, relevante og begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles ("dataminimering").

Datatilsynet forudsætter i øvrigt, at reglerne i databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven vil blive iagttaget i forbindelse med behandlingen af personoplysninger foranlediget af lovforslaget.

2. Afsluttende bemærkninger

Kopi af dette brev sendes til Justitsministeriets Lovafdeling til orientering.

Med venlig hilsen

Rasmus Jakobsen

² Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).

København, 12.08.2018

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72A
2300 København S

De usynlige danskere v/ Signe Hermann, Nina Koerner Raj, Birgitte Bjerger Poulsen og Louise Ydemann
Duarte
deusynligedanskere@gmail.com
www.deusynlige.wordpress.com

Hørings svar til forslag til ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.).

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har sendt et lovforslag i høring, som er en del af skatteaftalen af 06.02.2018. Det konkrete lovforslag indebærer i hovedtræk følgende:

- 1) Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge og barselsdagpenge
- 2) Undtagelser for opholdskravet
- 3) Videreførelse af kortere optjeningsprincipper i forhold til sygedagpenge og barselsdagpenge
- 4) Bestemmelser om, hvem der har ret til at fastsætte regler om opholdskrav og behandling af arbejdsløses personfølsomme data

Generel anbefaling fra De usynlige danskere:

De usynlige danskere opfordrer til, at lovforslaget forkastes, da det – specielt for familier, der er underlagt et selvforsørgelseskrav i forbindelse med deres opholdstilladelser - er betænkeligt i forhold til Grundlovens §75 i samspil med den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 (retten til familieliv) og artikel 14 (ikke-diskriminationsartiklen) samt Den Europæiske Socialpagt artikel 16 (beskyttelse af familielivet), Den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder artikel 10 (beskyttelse af familielivet), samt Børnekonventionen artikel 2 (ikke-diskriminationsartiklen), samt 7, 8, 9 (retten til begge forældre, beskyttelse af familielivet).

Det vil desuden forhindre højt kvalificerede danskere i at vende hjem efter frivillige udlandsophold, hvor de selv har fundet beskæftigelse hos en international (lokal) virksomhed, og opholdskravet er derudover fuldkommen unødvendigt, idet retten til dagpenge allerede er betinget af mindst et års betalt medlemskab samt fuldtidsbeskæftigelse (eller hvad der svarer til et års fuldtidsbeskæftigelse eller 1,5 års fuldtidsstudier), og er begrænset til to år, og fordi indførelsen af opholdskravet vil underminere dagpengesystemet frem for at styrke det, idet det vil føre til medlemsflugt og større administrationsbyrder for A-kasserne, som derfor vil levere en ringere service til de medlemmer, der beholder dagpengeretten og ikke melder sig ud.

Nedenfor gennemgår vi i flere detaljer de forskellige dele af lovforslaget, og svarer på dem enkeltvis, hvilket også vil uddybe ovenstående bemærkning. Hørings svaret kommer til at indeholde følgende:

- 1) Betænkeligheder i forhold til Grundloven og Danmarks Internationale Forpligtelser
- 2) Bemærkninger til opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge og barselsdagpenge
- 3) Bemærkning om den underminering af A-kassesystemet, som lovforslaget vil medføre
- 4) Bemærkninger til manglende demokratibeskyttelse i forslaget om den konkrete udarbejdelse af reglerne

1. Betænkeligheder i forhold til Grundloven og Danmarks Internationale forpligtelser

Der er en stor og voksende gruppe af danske statsborgere og personer med permanent opholdstilladelse i Danmark, for hvem lovforslaget med største sandsynlighed er i strid med de sociale, økonomiske og familiemæssige rettigheder, som Grundloven og Danmarks internationale forpligtelser sikrer. Det drejer sig om de danske statsborgere og personer med permanent opholdstilladelse, der har fået familiesammenføring efter de danske regler i udlændingeloven og derfor er underlagt et selvforsørgelseskrav som grundlag for opholdstilladelserne. Nedenstående gennemgang vil i sagens natur også dække andre befolkningsgrupper i Danmark, der er underlagt et selvforsørgelseskrav.

Selvforsørgelseskravet udsiger, at den udenlandske ægtefælles opholdstilladelse som udgangspunkt vil blive nægtet forlænget, hvis enten den danske ægtefælle eller den udenlandske ægtefælle modtager ydelser efter lov om aktiv socialpolitik, inden den udenlandske ægtefælle opnår permanent opholdstilladelse. I øjeblikket skal man, på nær nogle få undtagelser, have opholdt sig mindst 8 år i landet for overhovedet at kunne ansøge om permanent opholdstilladelse. I praksis tager det typisk meget længere.

Indtil nu har danske statsborgere og personer med permanent opholdstilladelse i Danmark med udenlandske ægtefæller haft mulighed for at modtage arbejdsløshedsdagpenge under arbejdsløshed, uden at det påvirkede deres ret til at udleve deres familieliv i Danmark. Vedtages lovforslaget, vil denne gruppe (hvoraf alle dog ikke nødvendigvis har opholdt sig mere end et år i udlandet i løbet af de sidste 8 år), stå i den meget uheldige situation, at de ikke har ret til dagpenge, fordi de har været i udlandet, og heller ikke kan modtage integrationsydelse, fordi det vil koste dem deres familieliv i Danmark.

Lovforslaget om opholdskrav til dagpenge vil derfor fuldkommen fjerne muligheden for at modtage arbejdsløshedsunderstøttelse for danske statsborgere og personer med permanent opholdstilladelse i Danmark, der er gift med en udenlandsk statsborger fra et land uden for EU, såfremt de selv har opholdt sig mere end et år uden for EU under vilkår, der ikke iflg. lovforslaget kan sidestilles med ophold i Danmark. Eftersom denne befolkningsgruppe også må antages at rejse mere og arbejde mere i udlandet end andre danske statsborgere, vil lovforslaget ramme dem uproportionalt meget hårdere end resten af befolkningen.

I lovforslaget står der, at indførelsen af opholdskravet ikke er uproportionalt, da de fleste har mulighed for at modtage andre ydelser, men det gælder altså ikke familiesammenførte, danske statsborgere og personer med permanent opholdstilladelse i Danmark. Hermed vil danske statsborgere med en udenlandsk ægtefælle stå meget svagere i forhold til sociale og økonomiske rettigheder, samt deres grundlovssikrede ret til arbejdsløshedsunderstøttelse, end andre danske statsborgere, hvilket er betænkeligt i forhold til Biaodommen, der stadfæster, at man ikke må diskriminere mellem egne statsborgere.

De usynlige danskere mener, at det vil være uproportionalt at tvinge mennesker, der har arbejdet eller opholdt sig i udlandet, til at skulle modtage ydelser efter aktivloven i tilfælde af arbejdsløshed, og derefter nægte at forlænge opholdstilladelsen for familiemedlemmer til danske statsborgere eller personer med permanent opholdstilladelse i Danmark, og dermed reelt nægte dem at udleve deres familieliv i Danmark, hvis de eller deres danske ægtefæller skulle få brug for arbejdsløshedsunderstøttelse inden for de første 7 år i landet (idet man må antage, at ingen eller meget få vil have opnået permanent opholdstilladelse i løbet af de første 7 år), især fordi det indtil nu har været muligt for begge ægtefæller at forsikre sig ud af problemet via A-kassemedlemskab.

Det er desuden betænkeligt i forhold til en lang række internationale konventioner, herunder den Europæiske Menneskerettighedskonvention, der stadfæster retten til ikke-diskrimination og til familieliv, den Europæiske Socialpakt, der i artikel 16 udsiger, at "familien har som en grundlæggende bestanddel af samfundet ret til passende social, juridisk og økonomisk beskyttelse for at sikre dens fulde udvikling," samt Børnekonventionen, der stadfæster børns ret til at leve sammen med begge deres forældre, medmindre meget tvungende omstændigheder foreligger. At en dansk statsborger skulle få brug for arbejdsløshedsunderstøttelse inden for de første 7 år efter at være kommet hjem fra udlandet kan ikke kaldes "meget tvungende omstændigheder".

De usynlige danskere opfordrer til, at lovforslaget forkastes, da det – specielt for familier, der er underlagt et selvforsørgelseskrav i forbindelse med deres opholdstilladelser - er betænkeligt i forhold til Grundlovens §75 i samspil med den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8 (retten til

familieliv) og artikel 14 (ikke-diskriminationsartiklen) samt Den Europæiske Socialpagt artikel 16 (beskyttelse af familielivet), Den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder artikel 10 (beskyttelse af familielivet), samt Børnekonventionen artikel 2 (ikke-diskriminationsartiklen), samt 7, 8, 9 (retten til begge forældre, beskyttelse af familielivet).

Det er ikke muligt at opgøre, præcis hvor mange, det drejer sig om, da man ikke registrerede, om familiesammenføringer var til flygtninge eller danske statsborgere før 2010, men siden dengang er der givet over 60.000 familiesammenføringstilladelser efter de danske regler, heraf omkring 90 % til ægtefæller til danske statsborgere iflg. Nydanmark.dk. Der kommer omkring 2.500 nye familiesammenføringer efter de danske regler om året. Antager vi, at familiesammenførte har samme fertilitetsrate som andre danske statsborgere, vil der være omkring 105.000 børn, hvoraf omkring de 95.000 må antages at være danske statsborgere, og hertil eventuelt et antal adopterede stedbørn. Der vil altså være over 150.000 danske statsborgere, børn som voksne, der vil blive berørt af stramningerne, og som dermed stilles ringere end andre danske statsborgere.

2. Opholdskrav for ret arbejdsløshedsdagpenge, sygedagpenge og barseldagpenge

Retten til dagpenge skal fremover være betinget af, at man har opholdt sig samlet 7 ud af de sidste 8 år i riget.

Følgende sidestilles med ophold i riget:

- Ophold i et EU/EØS-land (såfremt ansøgeren er dansk statsborger eller EU-borger),
- ansættelse i en dansk virksomhed eller en dansk virksomheds filialer eller datterselskaber, hyre på et dansk skib, udsendelse som repræsentant for en dansk offentlig myndighed, beskæftigelse i offentlig dansk interesse (f.eks. det danske militær, arbejde for en international organisation, som den danske stat er medlem af, f.eks. FN, NATO, EU, OSCE, OECD, Verdensbanken, Rumfartsagenturer, ophold i udlandet som sekunderet til internationale organisationer, herunder ophold som sekunderet national ekspert, til EU's institutioner, udenrigstjeneste, agenturer og missioner, hvor vedkommende arbejder, arbejde som bilateral rådgiver (DANIDA-rådgiver), der som led i udviklingsbistanden er udsendt af Danmark og arbejder på programmer, projekter m.v., lønnet eller ulønnet arbejde for en humanitær hjælpeorganisation, som er økonomisk støttet af den danske stat, lønnet eller ulønnet arbejde for et af Kirkeministeriet dansk anerkendt missionselskab),
- ophold i udlandet som følge af erhvervsmæssige studier,
- ophold i udlandet som Ph.D.-studerende, post.doc., forsker eller lektor ved et udenlandsk universitet, forskningsinstitution eller museum, og
- ophold i udlandet som mindreårigt barn af eller ægtefælle eller fast samlever til én, der opfylder ovenstående opholdskrav.

Mennesker, der sygemeldes uden at have arbejdet 240 timer inden for de seneste seks afsluttede kalendermåneder forud for første sygefraværsdag og i mindst fem af disse måneder har været i arbejde i mindst 40 timer i hver måned, eller går på barsel uden at have været beskæftiget i mindst 160 timer inden for de seneste 4 afsluttede kalendermåneder forud for fraværsperioden og i mindst 3 af disse måneder at have været beskæftiget i mindst 40 timer i hver måned, vil også blive ramt af lovgivningens opholdskrav og vil således ikke være berettigede til syge- eller barseldagpenge, før de har været i landet i 7 år (eller opfylder de nugældende krav).

Lovgivningens målgruppe:

- Danske statsborgere, der har opholdt sig mere end et år i udlandet uden at være tilknyttet en dansk virksomhed, et udenlandsk universitet eller offentlig dansk interesse, det vil f.eks. gælde ansatte i en udenlandsk privat virksomhed, selvstændigt erhvervsdrivende i udlandet, frivillige, der har arbejdet i en NGO, der ikke er støttet økonomisk af den danske stat eller har Danmark som medlemsland. Danske statsborgere udgør langt størstedelen af A-kassernes medlemmer.
- Arbejdstagere fra lande uden for EU, der er i Danmark på en arbejdsrelateret opholdstilladelse.

- Studerende fra lande uden for EU, der er i Danmark på en studierelateret opholdstilladelse.
- Udenlandske ægtefæller til danske statsborgere og personer med permanent opholdstilladelse i Danmark, der har søgt familiesammenføring efter de danske regler i stedet for at benytte EU's ret til fri bevægelighed til at få familiesammenføring.
- Flygtninge og familiesammenførte til flygtninge i Danmark, der ikke har gennemgået et integrationsgrunduddannelsesforløb (IGU-forløb).

Lovgivningen rammer ikke følgende befolkningsgrupper:

- EU-borgere.
- Udlændinge fra et tredjeland, der har opholdt sig i et andet EU-land som ægtefælle til en dansk statsborger eller anden unionsborger, der udnytter sin frie bevægelighed.
- Statsløse, der er bosat i og er eller har været omfattet af lovgivningen i et EU/EØS-land eller i Schweiz.
- Flygtninge eller deres medfølgende familiemedlemmer, der er bosat i og er eller har været omfattet af lovgivningen i et EU/EØS-land eller i Schweiz.
- Flygtninge og familiesammenførte til flygtninge, der har gennemgået et IGU-forløb

Forligsparternes begrundelse for lovgivningen:

Opholdskravet ønskes indført for at "sende et signal om, at forudsætningen for adgang til de fulde ydelser er, at man har en fast tilknytning til det danske samfund og har bidraget hertil gennem en længere årrække", mens ovenstående aktiviteter sidestilles med ophold i riget for at "bidrage til at fastholde kvalificeret arbejdskraft i Danmark, til mobiliteten på det globale arbejdsmarkedet, tilskyndelse til at tage en uddannelse samt til at sikre et velfungerede arbejdsmarked i Danmark".

Vi finder tre punkter, hvor lovforslaget ikke vil fremme hensigten i begrundelsen, eller hvor der allerede er tilstrækkelige regler til at sikre lovforslagets hensigt:

1) Der er allerede en regler, der forhindrer mange udlændinge fra tredjelande i at modtage dagpenge, og en tredjelandsborger skal derfor enten have permanent opholdstilladelse, eller en opholdstilladelse, der ikke er knyttet til et studie- eller ansættelsesforhold, for at være dagpengeberettiget. Arbejdstagere fra tredjelande med arbejdsrelaterede opholdstilladelser er ikke dagpengeberettigede under arbejdsløshed, såfremt deres opholdstilladelse knytter sig til et bestemt ansættelsesforhold. Hvis de bliver i Danmark efter endt ansættelse, er det med et såkaldt jobsøgningsvisum, hvor man ikke har arbejdstilladelse og derfor heller ikke er dagpengeberettiget. Udenlandske studerende med etableringskort må ikke modtage dimittend-dagpenge på grund af etableringskortets selvforsørgelseskrav. Det er derfor kun tredjelandsborgere med en yderligere tilknytning til det danske samfund ud over arbejde eller studier, der efter de nugældende regler kan være dagpengeberettigede uden at have permanent opholdstilladelse. Det gælder f.eks. familiesammenførte til danske statsborgere eller til personer, der i mindst 3 år har haft permanent opholdstilladelse i Danmark, eller flygtninge med asyl i Danmark. Som den eneste form for uddannelse er IGU-forløbene undtaget for opholdskravet i lovforslaget, så de største grupper af udlændinge, man reelt rammer med de nye regler, vil være flygtninge uden IGU-forløb, og danske statsborgeres udenlandske ægtefæller, der udgør omkring 90 % af de meddelte familiesammenføringer efter danske regler iflg. Udlændingestyrelsens egne tal.

2) Som dagpengeberettiget under de nugældende regler har man også fast tilknytning til det danske samfund. Man skal have været betalende medlem af en A-kasse i mindst et år, hvor man har været i fuldtidsbeskæftigelse eller opretholdt en indkomst, der svarer til fuldtidsbeskæftigelse, for at være dagpengeberettiget, eller alternativt have taget en uddannelse i Danmark af mindst 18 måneders varighed. Er man studerende over 30 år, skal man derudover have betalt A-kassekontingent i mindst et år for at være berettiget til dagpenge på dimittent-sats efter endt uddannelse. Dermed vil man allerede have bidraget til det danske samfund i mindst et år, før man kan få dagpenge i tilfælde af ledighed. Man skal desuden have opholds- og arbejdstilladelse i Danmark for at kunne modtage arbejdsløshedsdagpenge, og derved mister man helt naturligt dagpengeretten, hvis man flytter uden for EU/EØS-området.

For at have ret til dagpenge efter et udlandsophold, skal man have arbejdet mindst et år på fuld tid i udlandet (evt. i kombination med Danmark), samt være vedblevet at betale kontingent til A-kassen. Derved vil den

danske skal få medlemsbidrag fra A-kassemedlemmerne, både mens de opholdt sig i Danmark, og mens de arbejder i udlandet, og på den måde bidrager medlemmerne stadig til det danske samfund. Som det fremgår af Danske A-kassers notat om opholdskravet, er langt de fleste A-kassemedlemmer danske statsborgere, så de vil i kraft af deres statsborgerskab have tilknytning til det danske samfund, også selvom de arbejder nogle år i udlandet. A-kassemedlemmer, der er tredjelandsborgere, vil, som det fremgår af punkt 1), skulle have en stor tilknytning til det danske samfund for overhovedet at være dagpengeberettigede, og de vil derudover skulle have arbejdet et stykke tid i Danmark, fordi man som tredjelandsborger ud over arbejdstilladelse også skal have bopæl og ophold i Danmark for overhovedet at blive optaget i en A-kasse. Så også tredjelandsborgere vil have oparbejdet en vis tilknytning til Danmark, før de kan blive dagpengeberettigede efter de nugældende regler.

3) Opholdskravet kommer til at forhindre højt kvalificerede danskere i at vende tilbage til Danmark efter at have arbejdet i udlandet. A-kassemedlemmer, som selv har fundet arbejde i udlandet i en virksomhed, som ikke er dansk ejet, og som ikke er et universitet, forskningsinstitution eller museum, vil miste retten til dagpenge de første 7 år i landet, hvis de skulle vende tilbage til Danmark uden at have et fast arbejde at vende tilbage til. Man kan imidlertid forestille sig mange andre internationale ansættelsesforhold, der indebærer værdifuld erfaring, både faglig og i forhold til at gebærde sig i internationale sammenhænge, herunder erhvervelse af kendskab til andre landes arbejdskulturer og sprogfærdigheder, som ville være overordentlig værdifulde for Danmark. Men de regnes ikke med som "kvalificeret arbejdskraft", som en del af den "globale mobilitet", eller som en del af et "velfingerende arbejdsmarked i Danmark". Vi forstår simpelthen ikke, at man afgrænser de arbejdstagere, man ønsker at fastholde, til den relativt lille gruppe, der har haft forskningsrelateret ansættelse i udlandet. A-kassemedlemmer, der har haft teknisk eller administrativt arbejde på et udenlandsk universitet, har været beskæftiget med forskning og udvikling i en privat virksomhed, har arbejdet som håndværkere, som konsulenter, eller som har undervist på et lavere niveau end universitetet, vil f.eks. ikke være ønskværdige at fastholde i Danmark ifølge lovforslagets logik.

Såfremt en udlandsdanske har stiftet familie i udlandet, vil vedkommende ikke kunne vende hjem og opnå familiesammenføring efter de danske regler uden at have en dansk ansættelseskontrakt i hånden. Under de nugældende regler vil en dansk-international familie kunne vende hjem uanset beskæftigelsesforhold i Danmark, såfremt udlandsdanske har arbejdet i udlandet og bevaret sit A-kassemedlemskab.

De usynlige danskere anbefaler, at man forkaster opholdskravet, da de nugældende regler rigeligt sikrer tilknytning til det danske samfund. Hvis dette ikke kan vedtages, anbefaler vi, at enhver udenlandsk fuldtidsansættelse sidestilles med ophold i Danmark, da Danmark ellers vil tage muligheden for at rejse ud i verden og opnå international erfaring af nysgerrighed og lyst, og uden dansk ansættelseskontrakt, fra danske statsborgere og andre med stor tilknytning til Danmark, og det danske samfund dermed vil gå glip af de nye input og erfaringer, hjemvendende udlandsdanskere har med sig.

Vi mener, at det er vigtigt at tilskynde folk til af egen fri vilje og på eget initiativ at rejse ud og lære nyt, og vi mener ikke, at det er i Danmarks interesse at fratage danske statsborgere og personer med stor tilknytning til Danmark denne mulighed.

3. Bemærkning om den underminering af A-kassesystemet, som lovforslaget vil medføre

Lovforslaget pålægger A-kasserne hele administrationsbyrden i forhold til at fremskaffe dokumentation for, at et medlem i 7 ud af de sidste 8 år kun har opholdt sig i lande eller beskæftiget sig med ting, der ifølge loven kan sidestilles med ophold i Danmark, ligesom de har oplysningspligt om reglerne for at modtage dagpenge. A-kasserne vil dermed være forpligtede til at:

- Indhente dokumentation for ophold i andre EU-lande (som har en EU-lovgivningsmæssig forpligtelse til at udveksle den slags oplysninger med Danmark).
- Undersøge, om frivilligt såvel som lønnet arbejde uden for EU er af en sådan beskaffenhed, at det kan sidestilles med ophold i Danmark
- Oplyse kommende og eksisterende medlemmer om, hvorvidt de vil være dagpengeberettigede efter ophold i udlandet, eller om de skal vente 6 år med at melde sig ind (igen).

- Udlevere oplysninger til kommunerne og Udbetaling Danmark om, hvorvidt et medlem er dagpengeberegtiget, såfremt kommunerne skal tage stilling til, om medlemmet kan få sygedagpenge eller barseldagpenge.

Det er klart, at såvel A-kasserne som den danske stat vil miste penge, når færre potentielle medlemmer vælger at melde sig ind i A-kasser (eller vælger at melde sig ud, hvis de tager til udlandet) og betale kontingent: A-kasserne mister kontingent-indbetalinger, og den danske stat mister medlemsbidrag. Præcis hvor meget, lovforslaget vil formindske medlemsgrundlaget er svært at komme med et præcist bud på, men eftersom der er ca 5.500 danskere mellem 20 og 69 år, der hvert år fraflytter Danmark til lande uden for EU, og foreningen Danes Worldwide estimerer, at der er ca 200.000 udlandsdanskere, kan det være et ganske anseeligt antal.

A-kasserne vil stå med et langt mere kompliceret sagsbehandlingsforløb, eftersom det strækker sig 8 år tilbage i tiden og involverer CPR-adresser samt udlandsophold, og A-kasserne også skal varetage kommuners og Udbetaling Danmarks sagsbehandling i tilfælde, hvor de ikke er forpligtede til det i dag, samtidig med, at de får færre medlemmer og dermed færre (økonomiske) ressourcer.

Det er dermed klart, at lovforslaget vil svække A-kassesystemet, medføre medlemsflugt og ringere service overfor de medlemmer, der bliver. Det er dog ikke klart endnu, præcis hvor meget, det vil svække A-kasserne.

De usynlige danskere anbefaler, at A-kasserne ikke pålægges administrationsbyrden i forhold til ophold i udlandet, men kun skal indhente ansættelsesoplysninger, der kan dokumenteres med ansættelseskontrakter. Eftersom det strækker sig 8 år tilbage i tiden, vil det allerede øge administrationsbyrden betragteligt.

Det må være offentlige danske myndigheder som medlemmernes hjemkommuner, der skal stå for at indhente dokumentation for bopælsadresser i andre EU-lande.

4. Manglende demokratisk kontrol som følge af lovforslaget

Ifølge lovforslaget skal beskæftigelsesministeren have råderet til – efter forhandling med beskæftigelsesrådet – at fastsætte reglerne om opholdskravet (og hvad der kan sidestilles med ophold i Danmark). Ligeledes skal beskæftigelsesministeren have råderet til ved bekendtgørelse at fastsætte regler for, hvordan kommuner kan anmode A-kasser om oplysninger om deres medlemmer.

Det finder vi betænkeligt af to årsager:

1) Jævnlig ændringer af de nærmere regler for aktiviteter, der kan sidestilles med ophold i Danmark, vil gøre det sværere at forudsige, om man opfylder opholdskravet, og dermed være i modstrid med princippet om forudsigelighed i god lovgivningsskik, og dermed betænkeligt i forhold til retssikkerheden.

2) At overlade råderetten over formidling af personfølsomme data for arbejdsløse A-kasemedlemmer til beskæftigelsesministeren i stedet for at lade det sortere under justitsministeriet og kræve Folketingsbehandling, vil fjerne gennemsigtighed og demokratisk kontrol med processen.

De usynlige danskere anbefaler, at enhver adgang til, formidling af og råderet over personfølsomme data hører under justitsministeriet og skal vedtages af Folketinget. Vi anbefaler derudover, at reglerne for, hvad der sidestilles med ophold i Danmark, ikke kan ændres uden ved at vedtages i Folketinget.

Et så voldsomt indgreb på danske statsborgeres sociale sikkerhed og bevægelsesfrihed, som det foreslåede opholdskrav på dagpengeområdet er, bør ikke kunne ændres uden foregående demokratisk behandling.

Islands Brygge 32 D
Postboks 340
2300 København S

Telefon 3524 6000
Fax 3524 6300
E-mail lo@lo.dk

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Att: star@star.dk, Rosa Navarro Hammer, rnh@star.dk, og Sofia Franzen
sfn@star.dk.

LO-sagsnr. mbs/18-1805
FTF-sagsnr. toda/18-0698
Deres journalnr. 18/00708

Den 10. juli 2018

LO og FTF's hørings svar vedr. opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.

LO og FTF har fået udkast til forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven (opholdskrav til ret til arbejdsløshedsdagpenge mv.) i høring.

Lovforslaget betyder bl.a., at betingelserne for retten til dagpenge suppleres med et opholdskrav om 7 års sammenlagt ophold i Danmark (Riget), i et andet EU/EØS-land eller Schweiz inden for 8 år. Lovforslaget berører alle personer fra 3. lande uden for det danske rige og EU/EØS/Schweiz, der opnår opholdstilladelse i Danmark. Det gælder også danskere, der opholder sig uden for det danske rige i 7 ud af 8 år.

LO og FTF er stærkt kritiske over for lovforslaget. LO og FTF anerkender, at der i nogle tilfælde kan være behov for at beskytte det danske velfærdssystem og de danske ydelser, såsom dagpenge, mod spekulation. Imidlertid vil det konkrete forslag komme til at gøre langt mere skade end gavn for det danske arbejdsmarked.

LO og FTF foreslår, at lovforslaget vedr. opholdskrav trækkes tilbage og revurderes, fordi det undergraver, at det danske arbejdsmarked er fleksibelt, og at arbejdsgiverne kan hyre og fyre i tillid til et socialt sikkerhedsnet i form af arbejdsløshedsforsikring. Som minimum opfordrer LO og FTF til, at de mest u hensigtsmæssige konsekvenser af forslaget undgås ved, at opholdskravet ændres fra 7 ud af 8 år til fx 7 ud af 12 år. Det vil betyde, at danske a-kassemedlemmer, der har været i udlandet og arbejde i en kortere årrække ikke rammes, at børn og ægtefæller tilsvarende ikke rammes, og at forslaget ikke virker med øjeblikkelig tilbagevirkende kraft.

Dagpengesystemet i Danmark er i forvejen omfattet af en række værn mod misbrug, bl.a. krav om mindst 1 års medlemskab af en a-kasse, et indkomstkraft på 228.348 kr. (2018), svarende til fuldtidsarbejde i minimum 1 år i medlemsperioden, og et krav om genoptjening på 1924 timer, svarende til ét års fuldtidsarbejde. Desuden skal personer fra 3. lande, der søger om dagpenge i Danmark have opholdstilladelse og bopæl i Danmark. Dermed er det sikret, at kun personer med opholdstilladelse og en dokumenteret tilknytning til det danske arbejdsmarked kan opnå ret til dagpenge. Der forekommer derfor ikke at være behov for yderligere værn.

Selvom forslaget er tænkt som et værn mod udenlandske borgeres brug af dagpengesystemet, vil danske statsborgere blive ramt. Danske statsborgere, som har opholdt sig uden for riget, EU- eller EØS-området i sammenlagt mere end 1 år, vil i 7 år være afskåret fra ret til dagpenge, og de kan blive afskåret fra barsels- og sygedagpenge. Det er hverken rimeligt eller hensigtsmæssigt.

Lovforslaget har ikke kun betydning for de 4.500 personer, som Beskæftigelsesministeriet anslår, vil blive direkte berørt af forslaget. Alle dagpengemodtagere, som overvejer et udenlandsophold, vil opleve at miste lidt af trygheden og værdien ved at være forsikret i dagpengesystemet. Det er skadeligt for opbakningen til den danske arbejdsmarkedsmodel og flexicurity.

Desuden er der grund til at stille tvivl om regeringens forudsætning om, at forslaget fuldt indfaset vil øge beskæftigelsen med 500 heltidspersoner, fordi det må antages, at færre personer fra 3. lande – såvel danskere som udlændinge – vil søge beskæftigelse i Danmark, når arbejdsløshedsforsikringen er trukket væk. Regeringen bør derfor offentliggøre beregningsgrundlaget. LO og FTF finder det også urimeligt, at forslaget virker med tilbagevirkende kraft. Det er ikke rimeligt, at man kan risikere at miste sin dagpengeret, fordi man har opholdt sig i udlandet før 2019. Det har den pågældende jo ikke haft nogen som helst mulighed for at indrette sig efter, og det vil heller ikke påvirke udenlandske lønmodtagere adfærd. Dette gælder også i forhold til tab af dagpengeret ved genindplacering. Medlemmerne mister allerede erhvervede rettigheder som fratages med tilbagevirkende kraft. Det underminer disse medlemmers motivation til at tage arbejde, fordi de mister den økonomiske tryghed, som forsikringen ellers har givet dem. Reelt kan de ledige arbejde sig til at miste en dagpengeret.

Endelig er det svært at se rimeligheden i, at børn og ægtefæller også kan risikere at blive ramt af forslagene, som bl.a. Danske A-kasser har påpeget med en række af eksempler.

I 2017 var knap 350.000 ledigmeldte. Lovforslaget vil betyde, at a-kasserne skal indhente oplysninger om bopælsregistreringer i CPR-registret for alle ca. 350.000 medlemmer, der ledigmelder sig for at dokumentere, at opholdskravet er opfyldt. Desuden skal a-kasserne indhente samtykke fra samme medlemmer til, at a-kasserne kan hente oplysninger i CPR-registret med oplysninger om tidligere adresser, herunder beskyttede adresser inden for de seneste 8 år. Hvis medlemmerne ikke giver samtykke, skal de selv levere en udskrift fra CPR-registret via borger.dk til a-kassen.

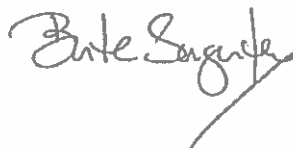
Proceduren vil bureaukratisere arbejdsgangene i forbindelse med a-kassernes behandling af ledighedserklæringer, og vil modvirke dagpengereformens hensigt om et effektivt og digitalt dagpengesystem. Der skal iværksættes et større kontrolarbejde blandt alle ledigmeldte for at fange de relativt få, som ikke opfylder opholdskravet. Kontrolarbejdet vil give ledigmeldte et negativt og bureaukratisk billede af arbejdsløshedsforsikringen. Derudover er det et problem, at a-kasserne nu inddrages i udbetalingen af sygedagpenge og barselsdagpenge for ikke ledige medlemmer, selv om der er oplysninger som kommunerne og Udbetaling Danmark reelt har adgang til i indkomstregistret. Det vil i øvrigt kræve it-ændringer, fordi systemerne i dag ikke kan lave automatisere beregninger på medlemmer der ikke er meldt ledige.

LO og FTF er tilfreds med, at opholdskravet ikke gælder ved overgangen til efterløn, men dette bør også bør ved udstedelsen af efterlønsbeviset. Der findes i forvejen særlige regler om opfyldelse af anciennitet i forbindelse med udstedelse af efterlønsbevis som sikrer en lang tilknytning til det danske arbejdsmarked.

Med venlig hilsen

Ejner K. Holst, LO

Bente Sorgenfrey, FTF

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72A
2300 København S
Danmark
star@star.dk
rnh@star.dk
sfn@star.dk

WILDERS PLADS 8K
1403 KØBENHAVN K
TELEFON 3269 8888
MOBIL 91325769
EMKI@HUMANRIGHTS.DK
MENNESKERET.DK

DOK. NR. 18/01682-2

**HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM
ÆNDRING AF LOV OM ARBEJDSLØSHEDSFORSIKRING
M.V., LOV OM SYGEDAGPENGE OG BARSLSLOVEN
(OPHOLDSKRAV FOR RET TIL
ARBEJDSLØSHEDSDAGPENGE M.V.)**

13. AUGUST 2018

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har den 4. juli 2018 offentliggjort udkast til forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.) på høringsportalen. Institut for Menneskerettigheder er ikke på høringslisten, men har følgende bemærkninger til udkastet:

LOVUDKASTET

Med lovudkastet foreslås indført et opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge. Opholdskravet medfører, at medlemmer af en a-kasse som udgangspunkt skal have opholdt sig her i riget eller i et andet EU/EØS-land eller i Schweiz i 7 ud af de seneste 8 år for at være berettiget til dagpenge. Ved opgørelsen af opholdskravet sidestilles en række udenlandsophold med ophold her i riget. Der gælder for hyre på et dansk skib, ophold i udlandet som udsendt repræsentant for en dansk offentlig myndighed, ophold i udlandet i øvrigt som beskæftiget i offentlig dansk interesse, ophold i udlandet som ansat i et dansk firmas filial eller datterselskab og på nærmere bestemte betingelser for studie- og forskningsophold, når personer opfyldte kravet til bopæl og ophold forud for opholdet.

Lovudkastet indfører et opholdskrav i forhold arbejdsløshedsdagpenge, men kan have en afledt betydning for adgangen til at modtage barsels- og sygedagpenge. Det skyldes, at personer, der endnu ikke opfylder det almindelige beskæftigelseskrav, efter sygedagpengelovens § 32, stk. 1, nr. 2 og barselslovens § 27, stk. 1, nr. 2, har ret til sygedagpenge eller barselsdagpenge, såfremt personen opfylder betingelserne for at få

arbejdsløshedsdagpenge. Adgangen hertil vil efter lovudkastet forudsætte opfyldelse af opholdskravet.

Lovudkastet vil på den ene side ramme udlændinge, der flytter til Danmark fra et land uden for EU/EØS-området, og danske statsborgere eller udlændinge med ophold i Danmark, der for en periode over 1 år flytter til et land uden for EU/EØS. I praksis vil et ophold uden for EU-EØS-området på mere end et år betyde, at der går op til 7 år, før disse (igen) kan opnå ret til at modtage arbejdsløshedsdagpenge.

MENNESKERETTEN

FN's konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder, artikel 9 og 11, beskytter retten til en passende levestandard og sociale ydelser. Sådanne økonomiske og sociale rettigheder er ligeledes omfattet af en række andre menneskerettighedskonventioner, som Danmark har tilsluttet sig. Det gælder blandt andet FN's racediskriminationskonvention, artikel 5(e)(iv), FN's børnekonvention, artikel 26 og 27 og Den Europæiske Socialpagt, artikel 13. Konventionerne indeholder endvidere forbud mod usaglig og uforholdsmæssig forskelsbehandling.

Den Europæiske Menneskerettighedskonvention indeholder ikke bestemmelser om retten til sociale ydelser, men yder dog en vis beskyttelse mod disproportionale indgreb i en allerede opnået (eller optjent) ret til en social ydelse og den berettiget forventning herom, samt diskrimination i forhold hertil, se nedenfor.

LOVUDKASTETS BESKRIVELSE AF FORHOLDET TIL DANMARKS INTERNATIONALE FORPLIGTELSER

Ministeriet har i lovudkastets bemærkninger gennemgået forslaget forhold til Danmarks internationale forpligtelser. Det fremgår heraf, at forslaget rejser spørgsmål om forholdet til Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 14 (forbuddet mod diskrimination) sammenholdt med artikel 1 i 1. tillægsprotokol (ejendomsretten), idet staterne er forpligtet til ikke at forskelsbehandle personer i sammenlignelige situationer med hensyn til modtagelse af sociale ydelser, medmindre forskelsbehandlingen er sagligt begrundet og proportional.

Ministeriet henviser i lovudkastets bemærkninger til Højesterets dom af 15. februar 2012, den såkaldte 'starthjælpssag', hvor Højesteret fandt, at et tilsvarende opholdskrav i forhold til adgangen til at modtage kontanthjælp var sagligt og proportionalt, og derfor ikke udgjorde en krænkelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 14 sammenholdt med artikel 1 i 1. tillægsprotokol.

Som det fremgår af bemærkningerne, henviste Højesteret blandt andet til, at formålet med at yde en mere begrænset bistand, indtil modtageren efter ophold i Danmark i en vis periode havde optjent ret til mere omfattende bistand, blandt andet var at få flere i arbejde og færre på offentlig forsørgelse og – for udlændinges vedkommende – at styrke deres samlede integration i det danske samfund.

Endvidere bemærkede Højesteret, at et skattefinansieret velfærdssystem nødvendigvis må indeholde kriterier for afgrænsning af den personkreds, der kan komme i betragtning til de ydelser, som stilles til rådighed. Det var Højesterets opfattelse, at et optjeningsprincip, hvorefter en person, hvad enten denne er dansk statsborger eller udlænding, skal have opholdt sig i Danmark i en vis periode, inden den pågældende kan modtage den højeste bistandsydelse måtte anses for sagligt, også selv om et sådant krav efter sin natur i højere grad vil ramme udlændinge end danske statsborgere. Højesteret fremhævede endvidere, at staterne efter menneskerettighedsdomstolens praksis har en forholdsvis bred skønsmargin i forhold til tilrettelæggelsen af den sociale og økonomiske politik.

Ministeriet vurderer på den baggrund, at forslaget er foreneligt med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Ministeriet fremhæver dog i lovudkastets bemærkninger, at Højesterets dom kan give anledning til tvivl, i forhold til om et optjeningskrav i sig selv kan udgøre en saglig grund til at forskelsbehandle, eller om der skal foreligge en yderligere saglig grund i form af f.eks. et integrationshensyn.

Det er relevant i forhold til nyansatte personer, der er i beskæftigelse, men endnu ikke opfylder det almindelige beskæftigelseskrav i henholdsvis sygedagpengelovens § 32, stk. 1, nr. 1, eller barselslovens § 27, stk. 1, nr. 1, og som er midlertidigt sygemeldt eller fraværende på grund af graviditet, fødsel eller adoption. Idet disse personer ikke kan arbejde er der heller ikke et beskæftigelsesfremmende formål med opholdskravet over for denne gruppe.

Det fremgår derfor af lovudkastets bemærkninger, at ministeriet for denne gruppe vurderer, at der er en risiko for, at domstolene i en konkret sag vil anse forskelsbehandlingen af disse grupper for at være i strid med artikel 14 sammenholdt med artikel 1 i 1. tillægsprotokol i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Det fremgår dog videre, at Justitsministeriet vurderer, at der – trods tvivlen – er tungtvejende grunde til at anse forslaget for at være i overensstemmelse med Den Europæiske Menneskerettighedskonvention og ministeriet lægger i den forbindelse vægt på Højesterets udtalelser om, at et opholdskrav må anses for sagligt, samt at disse personer fortsat vil have mulighed for at modtage

andre ydelser, og at staterne efter menneskerettighedsdomstolens praksis har en forholdsvis bred skønsmargin, når det drejer sig om tilrettelæggelsen af den sociale og økonomiske politik.

INSTITUTTETS BEMÆRKNINGER

Institut for Menneskerettigheder er enig med ministeriet i, at vedtagelsen af lovudkastet vil medføre en risiko for, at Danmark vil blive dømt for overtrædelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonvention. Det er endvidere instituttets opfattelse, at forslagets afledte konsekvenser for muligheden for at modtage dagpenge efter barselsloven for personer, der er fraværende på grund af graviditet, fødsel eller adoption, tillige kan indebære en indirekte forskelsbehandling på baggrund af køn.

Det er instituttets opfattelse, at ministeriet derfor bør redegøre for risikoen for forskelsbehandling på baggrund af køn i bemærkningerne samt foretage en ligestillingsvurdering af forslaget, jf. ligestillingslovens § 4.

- Institutet anbefaler, at der i forslagets bemærkninger redegøres for risikoen for forskelsbehandling på baggrund af køn, samt at der foretages en ligestillingsvurdering af forslaget.

Lovudkastet indeholder en overgangsordning, således at opholdskravet foreslås indfaset gradvist. Opholdskravet vil i 2019 være på 5 ud af 8 år, i 2020 vil det være 6 ud af 8 år og fra 2021 og frem vil opholdskravet være 7 ud af 8 år.

Selvom opholdskravet således indfases gradvist, vil det alligevel medføre, at nuværende medlemmer af en A-kasses tidligere udenlandsophold vil afskære dem fra retten til at modtage arbejdsløshedsdagpenge, uden at de har haft mulighed for at indrette sig på opholdskravet.

På den baggrund er det instituttets opfattelse, at ministeriet i bemærkningerne ligeledes bør redegøre for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis i forhold til artikel 1 i 1. tillægsprotokol om indgreb i en allerede opnået (eller optjent) ret til en social ydelse og den berettiget forventning herom.

- Institutet anbefaler, at der i forslagets bemærkninger redegøres for Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis i forhold til artikel 1 i 1. tillægsprotokol om indgreb i en allerede opnået (eller optjent) ret til en social ydelse og den berettiget forventning herom.

Lovudkastets forslag om opholdskrav gælder for alle og vil derfor også ramme personer, der som mindreårige har været udrejst en periode på mere end et år sammen med deres familie. Det vil betyde, at personer

der som mindreårige har været udrejst med deres familie kan være afskåret fra at modtage dagpenge i en længere årrække, selv om de ikke selv har truffet beslutning herom. Instituttet bemærker, at selv om den overordnede menneskeretlige problemstilling knytter sig til forskelsbehandling, kan det forhold, at den pågældende som mindreårig ikke selv har truffet beslutning om at rejse udenlands muligvis kunne tillægges betydning ved proportionalitetsvurderingen i konkrete sager.

Der henvises til J.nr.: 18/00708.

Med venlig hilsen

Emil Kiørboe
SPECIALKONSULENT

Styrelsen for Arbejdsmarked
og Rekruttering
Att. Rosa Navarro Hammer

Krifa
Klokhøjen 4
8200 Aarhus N
Tlf 8911 2233

17. august 2018

Høring vedrørende "opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v."

Indledningsvis skal vi bemærke, at vi ser med bekymring på tiltag der gør det mindre attraktivt at være medlem af en a-kasse, og den planlagte indførelse af et opholdskrav er det seneste af en række tiltag der alle har gjort det mindre attraktivt at være medlem af en a-kasse. Det er i samfundets interesse at så mange som muligt er medlem af en a-kasse, og dermed er med til at finansiere udbetalingen af dagpenge.

Bemærkning til lovforslagets §1 – opholdskrav for at få dagpenge.

Det fremgår af lovforslaget, at formålet med lovændringen er, at optjeningsprincipper på ydelsesområdet sender et signal om, at forudsætningen for adgang til de fulde ydelser er, at man har en fast tilknytning til det danske samfund og har bidraget hertil gennem en længere årrække.

Det er a-kassens opfattelse, at dette formål ikke i tilstrækkelig grad opfyldes med lovforslaget, da et medlem af en a-kasse kan have været i beskæftigelse på det danske arbejdsmarked i endog meget lang tid, men som følge af et enkelt års udlandsophold er afskåret fra at modtage dagpenge i en betydelig periode.

Eksempel

En dansk statsborger har været medlem af en dansk a-kasse og været i fuldtidsbeskæftigelse i 15 år; medlemmet har på intet tidspunkt modtaget offentlige ydelser eller dagpenge. Medlemmet opholder sig nu i Australien i 14 måneder, hvor medlemmet arbejder for et Australsk firma, - medlemmet er fortsat medlem af den danske a-kasse under sit ophold i udlandet. Herefter vender medlemmet tilbage til Danmark, og går direkte i fuldtidsarbejde. Medlemmet er i fuldtidsbeskæftigelse i seks år, hvorefter medlemmets arbejdsplads lukker.

Dette medlem er (når opholdskravet er fuldt indfaset) ikke berettiget til dagpenge, på trods af, at medlemmet:

- Har været uafbrudt medlem af en dansk a-kasse de sidste 22 år, og
- Medlemmet har været i beskæftigelse på fuld tid i Danmark og betalt skat i 21 år inden for de seneste 22 år og to måneder.

Vi finder det endvidere dybt problematisk, at lovforslaget også medfører, at fædrenes synder pludselig nedarves til børnene.

Hvis ovenstående medlem har sit barn Jens på 16 år med sig til Australien, så afskæres Jens også fra dagpenge i en længere periode. Efter at være returneret til Danmark gennemfører Jens en uddannelse som tømrer og er færdiguddannet som 22-årig. Jens kan dog ikke få dagpenge som nyuddannet, fordi han ikke opfylder opholdskravet.

Særligt vedrørende sygedagpenge

I forhold til lovforslagets §2, så gør vi opmærksom på, at man påfører a-kasserne en betydelig forøget administrativ opgave. Allerede i dag udviser nogle kommuner betydelig opfindsomhed i bestræbelserne for at få a-kasserne til at sagsbehandle i sager om udbetaling af sygedagpenge. Lovforslaget kan få denne praksis til at stige markant, også selvom der lægges op til, at a-kasserne først skal inddrages, hvis et medlem ikke opfylder beskæftigelseskravet i sygedagpengelovgivningen.

I øvrigt bakker vi op om de bemærkninger som Danske A-kasser har fremsat.

Venlig hilsen

Jesper Gregersen
juridisk konsulent

Allan Bruhn
politisk konsulent

Til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

SAGSNOTAT

Vedr. Høring om opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge mv.

Sagsbehandler Daniel Thomas Mosbæk Jensen

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) har d. 4. juli sendt høring om lovforslag om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring mv., lov og sygedagpenge og barselsloven (opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge mv.)

Forskermobilitet er en prioritet på Københavns Universitet ligesom det generelt tilskyndes af både myndighederne samt private institutioner og fonde, der yder støtte til forskning. Forskeres og ph.d.-studerendes udlandsophold er ikke kun et aktiv for forskeren selv, men også for Københavns Universitet med henblik på netværk, viden og samarbejde som et altafgørende grundlag for excellent forskning.

I rekrutteringsøjemed er det ligeledes vigtigt for Københavns Universitet at kunne garantere gode generelle forhold for forskere, herunder mulighed for mobilitet uden at miste de sociale rettigheder Danmark, som også kan have relevans for forskernes valg af job og bopæl.

Københavns Universitet er derfor af den opfattelse, at opholdskravet ikke bør være en hindring for international forskermobilitet og imødekommer derfor forslaget om, at perioder med forskningsophold i udlandet medregnes til perioder i Danmark i henhold til forslagets § 1 pkt. 3

Lovforslagets § 1 pkt. 3 omfatter også, at udsendte for en dansk offentlig myndighed, i dansk offentlig interesse eller danske virksomheder kan medregne perioder, hvor de er udsendt til udlandet, til perioder i Danmark. I kommentarene til lovforslaget er det dog endvidere præciseret, at udsendte repræsentanter for offentlige myndigheder som udgangspunkt begrænses til

09. AUGUST 2018

INTERNATIONAL STAFF MOBILITY
FÆLLES HR

NØRREGADE 10
1017 KØBENHAVN K

TLF 35 32 26 26
DIR 35 33 12 12

daniel.jensen@adm.ku.dk

at omfatte medarbejdere i Udenrigsministeriet. I eksemplerne på offentlige interesser er universiteter og forskningsinstitutioner heller ikke nævnt, ligesom universitetet formentlig ikke vil kunne regnes for en dansk virksomhed.

SIDE 2 AF 2

Det er således uklart, hvorvidt teknisk-administrativt personale ved Københavns Universitet, som ikke omfattes af lovens § 53a stk. 2 nr. 6, vil kunne omfattes af de andre punkter og dermed medregne perioder, hvor de er udsendt til udlandet.

Sondringen mellem teknisk-administrativt personale og videnskabeligt personale er på universiteterne knyttet til den særlige hierarkiske opbygning af de videnskabelige titler, som regnes til det videnskabelige personale. Dette betyder dog ikke, at teknisk-administrativt ansatte ikke i visse tilfælde kan varetage opgaver, som er nødvendige for eller tæt knyttet til selve forskningen og udsendes på samme måde som det personale, der i henhold til deres titler regnes til det videnskabelige personale. Det vil i forbindelse med forskningsaktiviteter i udlandet være uhensigtsmæssigt, hvis de samme vilkår ikke kan garanteres for udsendte medarbejdere, der formelt regnes til det teknisk-administrative personale.

I den forbindelse kan nævnes Kildeskattelovens § 1 nr. 4, under hvilken alle udsendte for offentlige institutioner forbliver skattepligtige i Danmark i hele den udsendte periode.

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
star@star.dk
rnh@star.dk
sfn@star.dk

København
den 13. august 2018

Høringssvar til forslag til om opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m. v.

Ydelsesudvalget har i skriftlig høring den 4. juli 2018 modtaget udkast til forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.).

Lederne er opmærksomme på, at lovforslaget er en del af aftalen mellem regeringen og Dansk Folkeparti om lavere skat på arbejdsindkomst og større fradrag for pensionsindbetalinger. Lederne er meget tilfredse med aftalens elementer om reduktion af samspilsproblemer, beskæftigelses- og nyt jobfradrag.

Lederne finder imidlertid, at kravet om, at man skal have haft ophold her i riget eller i et andet EU/EØS-land i sammenlagt 7 år inden for de seneste 8 år for at få ret til dagpenge udgør en betydelig barriere for den nødvendige internationale mobilitet uden for EØS-området på trods af, at der er samtidig foreslås en række undtagelser herfor.

Lederne har herudover følgende konkrete bemærkninger:

Lederne forslår, at det tilføjes i selve lovtæksten i § 53a, at opholdskravet også opfyldes ved ophold i et andet EU/EØS-land samt Schweiz.

Kravet til samlevende om, at man har indgået ægteskab eller registreret partnerskab eller opfylder betingelserne herfor, er u hensigtsmæssig. Alle andre steder i arbejdsløshedsforsikringsloven, der omhandler samlivsforhold, er det alene samlivsforholdet, der er afgørende. Det bør derfor ikke her være et yderligere krav, at samlever og medlem også opfylder betingelserne for at blive gift/registreret partner.

Lederne

Vernlandsgade 65
2300 København S

Telefon 3283 3283

www.lederne.dk

Med lovforslaget skal arbejdsløshedskasserne indhente samtykke fra et medlem for at få adgang til oplysninger fra i Det Centrale Personregister. A-kasserne fik i 2017 generelt adgang til uden forudgående samtykke at indhente de nødvendige oplysninger. Lederne foreslår, at a-kasserne får en tilsvarende hjemmel til også indhente nødvendige oplysninger fra CPR-registret uden, at der skal indhentes et forudgående samtykke.

Med lovforslaget har man ret til efterløn, selv om man på tidspunktet for ret til overgang efterløn ikke opfylder opholdskravet. Det bør også omfatte retten til et efterlønsbevis.

Med lovforslaget skal a-kasserne til brug for kommunens afgørelse om en persons ret sygedagpenge opgøre, om personen ville have haft ret til dagpenge og med hvilken sats. Lederne skal pege på, at i det omfang kommunerne selv kan indhente og har adgang til disse oplysninger, bør det være kommunerne selv, som indhenter disse informationer og ikke a-kasserne efter anmodning.

Herudover er det Ledernes vurdering, at en række begreber i lovforslaget bør tydeliggøres, så det står klart, hvilke vilkår der gælder.

Det gælder en præcisering af, hvad der forstås ved et dansk skib og et dansk firma.

Desuden bør det være helt tydeligt i lovforslaget, hvilke vilkår der gælder, hvis betingelserne for § 53 a, stk. 3 om samlevende med fælles bopæl eller alderskravet om at være under 18 år for børn ændrer sig under opholdet i udlandet. Er børn, der fylder 18 år under opholdet, fortsat omfattet af bestemmelsen?

I bemærkningerne anvendes både et dansk firma og en dansk virksomhed. Hvis det ikke begrebsmæssigt er det samme, bør forskellen tydeliggøres i lovforslagets bemærkninger.

Det bør i lovforslagets bemærkninger præciseres, hvordan en person, som arbejder lønnet eller ulønnet i en humanitær hjælpeorganisation eller for et anerkendt missionsselskab, skal dokumentere forholdet over for arbejdsløshedskassen.

Med venlig hilsen

Kim Møller Laursen

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering
Njalsgade 72A
2300 København
Att.: Rosa Navarro Hammer

København, 12. september 2018

Høringsvar til forslag til Lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven

Læger uden Grænser er blevet opmærksom på, at der er fremsat forslag til Lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.), og det er med beklagelse og undren, at vi har kunnet konstatere, at hverken Læger uden Grænser, andre danske nødhjælpsorganisationer eller vores interesseorganisation ISOBRO er opført på høringslisten i forbindelse med fremsættelsen af lovforslaget.

Læger uden Grænser udsender årligt et sted mellem 70 og 80 læger, sygeplejersker, logistikere mv. til lande primært udenfor EU, og det er derfor af meget stor betydning for os og vores udsendte medarbejdere, om de vil blive ramt af den foreslåede ændring i opholdskrav ved optjening af arbejdsløshedsdagpenge mv.

En af de beskrevne muligheder for at ophold i udlandet sidestilles med ophold her i riget ved opførelsen af opholdskravet er, hvis vedkommende er udsendt som ansat i et dansk firmas filial eller datterselskab.

Imidlertid gælder det for vores udsendte medarbejdere, at selvom de rekrutteres og aflønnes af Læger uden Grænser Danmark, så er de typisk tilknyttet en mission, klinik eller hospital, der ledes fra et såkaldt operativt center, som er placeret i og drives af Læger uden Grænser i et andet EU land, f.eks. Belgien, Frankrig eller Holland.

Vi er derfor meget i tvivl, om hvorvidt en sådan mission, klinik eller hospital kan anses for en filial eller et datterselskab af Læger uden Grænser Danmark.

Det fremgår videre af bemærkningerne til lovforslaget, at:

"Som beskæftiget i offentlig dansk interesse i udlandet medregnes eksempelvis:

...

"Lønnet eller ulønnet arbejde for en humanitær hjælpeorganisation. Arbejde skal være i dansk interesse. Er der tale om en dansk humanitær hjælpeorganisation, så skal den danske stat støtte denne organisation økonomisk, for at der kan være tale om beskæftiget i offentlig dansk interesse."

Vi kan ikke af bemærkningerne til loven eller i øvrigt finde en nærmere definition på, hvad det vil sige, at den danske stat skal støtte organisationen økonomisk.

Læger uden Grænser er godkendt efter Ligningslovens § 8A med de fordele, dette medfører i form af fradragsret for donationer fra privatpersoner, momskompensation og del i udlodningsmidler.

Imidlertid modtager Læger uden Grænser, efter eget valg, ikke for tiden anden økonomisk støtte fra den danske stat.

I Læger uden Grænser er vi derfor meget usikre på, om vores udsendte medarbejdere risikerer at blive berørt af en lovændring. Hvis den foreslåede lovændring gennemføres, og vores udsendte medarbejders ophold i udlandet ikke kan sidestilles med ophold her i landet, frygter vi, at det vil være meget svært at rekruttere medarbejdere til udsendelse fremover, og særligt vil det være meget svært at få medarbejdere til at tage ud mere end en enkelt gang, da udsendelse mere end 12 måneder over en 8-års periode vil medføre en markant forringelse af vedkommendes retsstilling ved arbejdsløshed mv. Det vil på sigt betyde, at flere af vores udsendte medarbejdere vil være afsted på deres første – og sandsynligvis eneste – udsendelse. Derved vil en del erfaring gå tabt, og der vil skulle anvendes flere ressourcer på optræning mv., hver gang vi udsender en medarbejder.

Sidst men ikke mindst kan vi konstatere, at medarbejdere, der allerede har været udsendt før lovens eventuelle vedtagelse og ikrafttrædelse, rammes af lovens bestemmelser om indfasning af de nye regler. Dette virker helt urimeligt, da disse medarbejdere ikke har haft mulighed for at indrette sig efter de nye bestemmelser, endsige tage dem med i deres overvejelser forud for udsendelsen.

De personer, som Læger uden Grænser udsender, er typisk medlem af en arbejdsløshedsforening og aflønnes i øvrigt under deres udsendelse meget beskedent i forhold til både det arbejde, de yder, deres kvalifikationer og den risiko de i mange tilfælde pådrager sig ved ophold i krigszoner, naturkatastroferamte områder samt udsættelse for smittefare mv.

Det vil derfor være fuldstændig urimeligt hvis de samtidig også stilles dårligere i relation til arbejdsløshedssikring, barsel mv.

Det skal samtidig nævnes, at Læger uden Grænser har eksisteret i Danmark i 25 år, og er til stadighed den organisation i Danmark, som den danske befolkning har mest tillid til og allerhelst vil støtte.

Det er derfor vores håb, at der ved en eventuel gennemførelse af det fremsatte lovforslag udtrykkeligt tages stilling til, om udsendelse af Læger uden Grænser og lignende nødhjælpsorganisationer skal sidestilles med ophold her i riget ved opgørelsen af opholdskravet.

Med venlig hilsen

Jesper Hildebrandt Brix

Direktør / General Director

**ODENSE
KOMMUNE**

Odense Kommune, Skulkenborg 1, 5000 Odense C

Styrelsen for Arbejdsmarked og
Rekruttering
Njalsgade 72A
2300 København S

Beskæftigelses- og
Socialforvaltningen

Ydelse og Økonomi
Ydelse

Skulkenborg 1
5000 Odense C

www.odense.dk

Tlf. +4565518180

**Høring af lovforslag vedrørende Opholdskrav for ret til
arbejdsløshedsdagpenge m.v.**

Tak for brev af 4. juli 2018

Vi er glade for at få muligheden for, at komme med bemærkninger til høringssvar i forbindelse med ny lovgivning.

Vi har ingen bemærkninger til lovforslaget.

Venlig hilsen

Steffen Holbech
Chef

Direkte tlf. +4565518180
Mobil +4551331815
E-mail sthol@odense.dk

DATO

13. august 2018

REF.

STHOL

55568510

Høringssvar vedr. opholdskrav for ret til dagpenge.

PROSA svarer hermed på høring om udkast til forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven (opholdskrav til ret til arbejdsløshedsdagpenge mv.).

Lovforslaget betyder bl.a. at betingelserne for retten til dagpenge suppleres med et opholdskrav om 7 års sammenlagt ophold i Danmark (Riget), i et andet EU-EØS-land eller Schweiz inden for 8 år. Lovforslaget berører alle personer fra 3. lande uden for det danske rige og EU/EØS/Schweiz, der opnår opholdstilladelse i Danmark. Det gælder også danskere, der opholder sig uden for det danske rige i 1 ud af 8 år.

PROSA er stærkt kritisk over for lovforslaget, som vil komme til at gøre langt mere skade end gavn for det danske arbejdsmarked.

PROSA foreslår, at lovforslaget vedr. opholdskrav trækkes tilbage, fordi det undergraver det fleksible danske arbejdsmarked, og at arbejdsgiverne kan hyre og fyre i tillid til et socialt sikkerhedsnet i form af arbejdsløshedsforsikring. Ydermere vil forslaget medvirke til øget social dumping, idet flere vil stå uden en kollektiv forsikring på det danske arbejdsmarked og dermed ikke have anden mulighed end at lægge et nedadgående pres på løn og arbejdsforhold. Forslaget er på den måde også en undergravning af det sociale sikkerhedsnet i Danmark, som er forudsætningen for et trykt arbejdsmarked til gavn for alle.

Dagpengesystemet i Danmark er i forvejen omfattet af en række skrappe elementer, som gør det svært at opnå ret til dagpenge, bl.a. krav om mindst 1 års medlemskab af en a-kasse, et indkomstkraftkrav på 228.348 kr. (2018) svarende til fuldtidsarbejde i minimum 1 år i medlemsperioden og et krav om genoptjening på 1924 timer, svarende til ét års fuldtidsarbejde. Desuden skal personer fra 3. lande, der søger om dagpenge i Danmark have opholds- og arbejdstilladelse og bopæl i Danmark. Dermed er det sikret, at kun personer med opholds- og arbejdstilladelse og en dokumenteret tilknytning til det danske arbejdsmarked kan opnå ret til dagpenge. Der forekommer derfor ikke at være behov for yderligere begrænsning af dagpengeretten, snarere tværtimod.

Forslaget vil ramme såvel danske som udenlandske borgere. Det vil blive straffet hårdt, hvis man vælger at arbejde mere end 1 år uden for Danmark.

For udenlandske borgere betyder det, at de ikke har glæde af at melde sig i en a-kasse. Dermed er der stor risiko for, at de heller ikke bliver medlem af en fagforening. Det er ikke til gavn for den danske model og gavner heller ikke integrationen.

Det er vigtigt for den danske model, at udenlandske arbejdere får ansættelse på samme vilkår som danskere. Men hvis vi fjerner det økonomiske sikkerhedsnet, vil de være nødt til at tage det arbejde, de kan få, uanset om det er groft underbetalt. Det er der allerede en tendens til, men forslaget her vil forstærke den tendens.

Dette hverken rimeligt eller hensigtsmæssigt – hverken for danske eller udenlandske lønmodtagere.

Lovforslaget har ikke kun har betydning for de 4.500 personer, som Beskæftigelsesministeriet anslår, vil blive direkte berørt af forslaget. Alle dagpengemodtagere, som overvejer et udenlandsophold, vil opleve at miste lidt af trygheden og værdien ved at være forsikret i dagpengesystemet. Det er skadeligt for opbakningen til den danske arbejdsmarkedsmodel og flexicurity.

Det står også i skarp kontrast til en dagsorden, hvor man ikke skal være bange for globalisering, men i stedet tage den til sig.

Desuden er der grund til at stille tvivl om regeringens forudsætning om, at forslaget fuldt indfaset vil øge beskæftigelsen med 500 heltidspersoner, fordi det må antages, at færre personer fra 3. lande – såvel danskere som udlændinge – vil søge beskæftigelse i Danmark, når arbejdsløshedsforsikringen er trukket væk. Regeringen bør derfor offentliggøre beregningsgrundlaget.

PROSA finder det desuden urimeligt, at forslaget virker med tilbagevirkende kraft. Det er ikke rimeligt, at man kan risikere at miste sin dagpengeret, fordi man har opholdt sig i udlandet før 2019. Det har den pågældende jo ikke haft nogen som helst mulighed for at indrette sig efter. Endelig er det svært at se rimeligheden i, at børn og ægtefæller også kan risikere at blive ramt af forslagene, som bl.a. Danske A-kasser har påpeget med en række af eksempler.

Det må forventes, at denne gruppe, såfremt lovforslaget vedtages, vil stille krav om tilbagebetaling af den samlede betaling til a-kasse, herunder statsbidraget, da de er indbetalt under forkerte forudsætninger. Det samme gælder i det omfang, der er indbetalt til private lønsikringer. Disse baserer sig næsten alle på, at man er dagpengeberettiget.

Administrative konsekvenser for a-kasser og alle ledigmeldte

I 2017 var knap 350.000 ledigmeldte. Lovforslaget vil betyde, at a-kasserne skal indhente oplysninger om bopælsregistreringer i CPR-registret for alle ca. 350.000 medlemmer, der ledigmelder sig for at dokumentere, at opholdskravet er opfyldt. Desuden skal a-kasserne indhente samtykke fra samme medlemmer til at a-kasserne kan hente oplysninger i CPR-registret med oplysninger om tidligere adresser, herunder beskyttede adresser inden for de seneste 8 år. Hvis medlemmerne ikke giver samtykke, skal de selv levere en udskrift fra CPR-registret via borger.dk til a-kassen.

Denne procedure vil bureaukratisere arbejdsgangene i forbindelse med a-kassernes behandling af ledighedserklæringer og vil modvirke dagpengereformens hensigt om et effektivt og digitalt

dagpengesystem. Der skal iværksættes et større kontrolarbejde blandt alle ledigmeldte for at fange de relativt få, som ikke opfylder opholdskravet. Kontrolarbejdet vil give ledigmeldte et negativt og bureaukratisk billede af arbejdsløshedsforsikringen.

Hanne Lykke Jespersen

Næstformand PROSA

Rosa Navarro Hammer

Fra: rr@rigsrevisionen.dk
Sendt: 9. august 2018 08:19
Til: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering; Rosa Navarro Hammer; Sofia Franzén
Emne: SV: Høring: udkast til lovforslag om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.)
Signeret af: rr@rigsrevisionen.dk
Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering har den 4. juli 2018 sendt udkast til lovforslag om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.) i høring.

Rigsrevisionen har gennemgået lovforslaget med fokus på bestemmelser vedrørende statslige revisions- og/eller regnskabsforhold jf. Rigsrevisorlovens §§ 7 og 10 og kan konstatere, at det ikke omhandler sådanne forhold.

Rigsrevisionen har derfor ingen bemærkninger.

Med venlig hilsen

Sara Drevfors
Fuldmægtig

RIGSREVISIONEN

Landgraven 4
DK-1301 København K

Tlf. +45 33 92 84 00
Dir. +45 33 92 85 91

sard@rigsrevisionen.dk
www.rigsrevisionen.dk

Fra: Rosa Navarro Hammer

Sendt: 4. juli 2018 10:19

Til: Ankestyrelsen ; Pote@ATP.dk; ase@ase.dk; dak@danskeakasser.dk; dmf@dmf.dk; dt@datatilsynet.dk; FA@FANET.DK; borgerservice@fredensborg.dk; kommunen@fredericia.dk; gentofte@gentofte.dk; kommunen@gladsaxe.dk; ka@ka.dk; pol.sekr@krifa.dk; odense@odense.dk; kommune@odsherred.dk; Rigsrevisionen ; post@vejle.dk; post@vesthimmerland.dk; viborg@viborg.dk; dkunui@dkuni.dk; ku@ku.dk; au@au.dk; sdu@sdu.dk; ruc@ruc.dk; aau@aau.dk; dtu@dtu.dk; cbs@cbs.dk; itu@itu.dk

Cc: Kirsten Brix Pedersen ; Sofia Franzén ; JOURNAL JOURNAL

Emne: Høring: udkast til lovforslag om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.)

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering vedlægger hermed udkast til lovforslag om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.)

Lovforslaget udmønter opholdskravet for ret til arbejdsløshedsdagpenge, som blev aftalt ved *Aftale om lavere skat på arbejdsindkomst og større fradrag for pensionsindbetalinger*, fra 6. februar 2018, mellem Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti.

Opholdskravet for ret til dagpenge indebærer, at medlemmer af en a-kasse som udgangspunkt skal have opholdt sig her i riget eller i et andet EU/EØS-land eller i Schweiz i 7 ud af de seneste 8 år for at være berettiget til dagpenge.

Derudover fastsættes der en pligt for a-kasserne til på kommunens/Udbetaling Danmarks anmodning i syge- og barseldagpengesager at opføre og oplyse, om et medlem af en a-kasse har ret til dagpenge, herunder med hvilken dagpengesats.

Lovforslaget forventes fremsat i oktober 2018.

Styrelsen skal anmode om eventuelle bemærkninger til lovforslaget senest mandag den 13. august 2018, kl. 12. Høringssvar sendes til styrelsen, star@star.dk, Rosa Navarro Hammer, rnh@star.dk, og Sofia Franzen sfn@star.dk.

Venlig hilsen

Rosa Navarro Hammer

Arbejdsmarkedsydelse

T 72217511 | rnh@star.dk

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Njalsgade 72A | 2300 København S

T 72 21 74 00 | star@star.dk | www.star.dk

Danish Agency for Labour Market and Recruitment

Njalsgade 72A | DK-2300 Copenhagen

T +45 72 21 74 00 | star@star.dk | www.star.dk

Følg os på LinkedIn

SOS Racisme
Nørre Allé 7,
2200 Kbh. N.
sos@sosracisme.dk
www.sosracisme.dk

SOS Racisme

12. august 2018

Til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, STAR
Att. Rosa Navarro Hammer og Sofia Franzen
star@star.dk; rn@star.dk; sf@star.dk;

**Uopfordret høringsvar fra SOS Racisme vedr.: J.nr. 18/00708:
Høring af forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.)**

SOS Racisme skal beklage, at vi ikke har fået sendt forslaget i høring, men kun set det efter vi har fået en henvendelse fra en anden organisation. Vi vil fremover bede om at få tilsendt eventuelle lovforslag der angår udlændinges rettigheder i Danmark, eller som kan være direkte eller indirekte diskriminerende over for udlændinge i Danmark til: sos@sosracisme.dk, og vil takke på forhånd.

Vi skal desuden beklage at en række andre organisationer, der har med ligebehandling eller med menneskerettigheder at gøre, ikke er blevet hørt, såsom: Institut for Menneskerettigheder, Rådet for Etnisk Ligestilling, ligesom de menneskeretlige og ligestillingsmæssige forhold i forslaget kun er belyst overfladisk med nævnelse af konklusionen på en Højesteretsdom i 2012, som i øvrigt kun tog højde for direkte diskrimination, ikke for indirekte diskrimination, som er nævnt i Forskelsbehandlingsloven og i Konventionen mod Racediskrimination m.v.. Fx er praksis om opholdskrav fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol i lignende situationer for udbetaling af ydelser, som man selv har bidraget til, ikke beskrevet. Efter vores mening overholder loven ikke Den Europæiske Menneskerettighedskonvention (EMRK).

Formål med lovændringerne:

Af lovforslagets side 5 fremgår at dets tilblivelse og indhold skyldes et ønske om finansiering af en aftale mellem regeringen og Dansk Folkeparti af 6. februar 2018 om lavere skatter og større fradrag ved pensionsindbetalinger. Her er et krav om et langvarigt ophold i Danmark inden, for at opnå ret til de dagpenge, man har bidraget til gennem indbetalinger til A-kasserne et af flere indgreb i overførselsindkomsterne. Lovforslaget har altså til formål at omfordele goderne i velfærdssamfundet, således at nogle får skattelettelse, mere, jo højere indkomst, mens andre får skåret overførselsindkomsten ned eller helt væk.

Lovforslaget nævner, at det for de berørte vil øge motivationen til at komme i lønarbejde, når alternativet er en lavere integrationsydelse (eller ingen ydelse), og gætter på at 500 flere vil få et arbejde –uden dog at redegøre for dette tal, som indgår som "beskæftigelseseffekten" i de økonomiske konsekvensberegninger af lovforslaget. Efter vores mening vil en øget beskæftigelse dog især afhænge af arbejdsmarkedskonjunkturerne, ligesom det aktuelt har været tilfældet, idet de flere mennesker, der er kommet i arbejde efter indførelse af kontanthjælpsloft, integrationsydelse og indførelse af optjeningsprincipper på andre områder, ikke i sig selv synes at have bidraget til den øgede beskæftigelse blandt flygtninge. Situationen med den nuværende højkonjunktur kan dog ændre sig igen.

Lovforslaget har ikke nogen positive effekter for de lønmodtagere, der således ikke kan få dagpenge. Disse mennesker har indbetalt til A-kassen i den tro, at de ville kunne få en ydelse, hvis de blev arbejdsløse, efter forsikringsprincippet. De ses ikke at blive kompenseret på nogen måde, lige som de ifølge lovforslaget ikke får tilbagebetalt de penge, der efter indfasningen ikke mere vil yde dem kompensation ved ledighed. En stor del af dem – hvor mange ved vi ikke – er udlændinge, eller danskere, der er gift med udlændinge, sidstnævnte gruppe er på nogle punkter særligt udsat, se senere. Forslaget indebærer et voldsomt angreb også på andre dele af dagpengesystemet, såsom afledede ydelser som barselsorlov, sygdom, feriedagpenge og efterløn.

Lovforslaget om årlige statslige mindreudgifter på 226,2 mio. kr. efter det er fuldt indfaset i 2023, og årlige kommunale mindreudgifter på 144,7 mio. kr. samme år.

Pengene har til dels været indbetalt af de forsikrede. De forsikrede, som nu ikke får gavn af deres forsikring, mister de anslåede beløb plus det offentliges administrative udgifter, hvilket ikke er konsekvensberegnet i lovforslaget.

Forslaget antages ikke at ville føre til øgede udgifter for erhvervslivet, men der er i forslaget end ikke konsekvensberegninger for en vigtig partner i forslaget, nemlig A-kasserne.

A-kasserne vil formentlig miste mange fuldtidsforsikrede, når de finder ud af, at de reelt alligevel ikke er forsikrede, og eftersom det er stat og kommuner, der beholder pengene, burde de i det mindste afvente indfasning af forslaget til efter 8 år, så folk kender betingelserne før de betaler A-kasse. Alternativt bør staten tilbagebetale de indbetalte bidrag til arbejdsløshedsforsikringen til de lønmodtagere og andre, der ikke kan blive kompenseret.

Og det er måske i virkeligheden en del af det ønskede formål: at svække A-kassesystemet ved at færre bliver forsikrede mod arbejdsløshed og sygefravær, og at svække A-kasserne ved at pålægge dem en stor administrativ byrde uden kompensation: at fremskaffe dokumentation for de forsikredes opholdsadresser gennem de seneste 8 år, og gennemgå dokumentation for ansættelsesforhold i danske virksomheder m.v., som kan beskytte de forsikrede mod konsekvenserne af loven.

De fleste i Danmark opfatter dagpengesystemet som et godt system, der garanterer en fast indkomst gennem en periode, hvis man er ramt af arbejdsløshed eller sygdom eller bruger sin barsels- eller forældreorlov, og en vigtig del af det sociale sikkerhedsnet, som i det danske velfærdssamfund er spændt ud under befolkningen.

Indirekte diskrimination

Opholdskravet er unødvendigt i forhold til at undgå misbrug, da der er i forvejen er krav om at have været forsikret en periode – undtagen for dimittender – og krav om optjening af mindst et års fuldtidsarbejde for fuldtidsforsikrede, tillige med en række andre krav om ophold - og om jobsamtaler og arbejdssøgende aktiviteter. Således er der allerede taget højde for, at udlændinge og andre, som *ikke* har bidraget til arbejdsløshedsforsikring og indkomstskat, ikke kan få udbetalt dagpenge, og i den forstand er der ikke noget behov for forslaget.

Lovforslaget er holdt i et neutralt sprog vedrørende udlændingepolitikken, det vil vi som antiracistisk organisation gerne takke for. Det er efterhånden sjældent at opleve, at udlændinge ikke nedgøres i de lovforslag, som diskriminerer dem, som en form for retfærdiggørelse af diskriminationen.

Men vi gætter på at det måske alligevel har spillet en rolle ved fremsættelse af lovforslaget, at det (også) ville gå ud over udlændinge. I de kommentarer og udkast til høringssvar på lovforslaget, vi har set, har

der nemlig stået, at loven ikke først og fremmest vil ramme de udlændinge, som den sigter på, men helt almindelige danskere, herunder danskere, der har giftet sig med en udlænding, og danskere, der har boet udenlands som mindreårige, da deres forældre har arbejdet dér.

Danmark kan ikke diskriminere øvrige borgere i EU-lande pga. EU-retten, og EØS og Schweiz p.g.a. lign. aftaler, derfor er EU/EØS-borgere og arbejdsophold i EU-lande i vidt omfang undtaget.

Ved at indføre et krav om bopæl i Danmark i de seneste 7 ud af 8 år, bygger man en slags "kinesisk mur". Den lukker ikke helt udlandet ude, men straffer dem, der fra Danmark rejser ud i verdens tredjelande, uden officielt at være udsendt af en dansk virksomhed, eller med en dansk tilknyttet institution, organisation eller forening, eller som led i en erhvervsuddannelse. Der ses ikke at være nogen saglighed blandt udvælgelsen af undtagelsesgrunde, men måske et underliggende ønske om ikke at ramme alt for mange af de danske statsborgere, der har været i udlandet over et år.

Men: fordi man på usaglig grund diskriminerer en bestemt gruppe danske statsborgere, udelukker det ikke, at man begår indirekte diskrimination af udlændinge. Efter SOS Racismes opfattelse er forslaget indirekte diskriminerende mod udlændinge - og dermed i strid med artikel 14 i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention, som er fuldt implementeret i dansk lovgivning.

Indirekte diskrimination er bl.a. defineret i Forskelsbehandlingsloven, som skal beskytte arbejdstagere på alle dele af arbejdsmarkedet mod enhver form for diskrimination: direkte eller indirekte.

§1, Stk. 3. Der foreligger indirekte forskelsbehandling, når en bestemmelse, et kriterium eller en praksis, der tilsyneladende er neutral, vil stille personer af en bestemt race, hudfarve, religion eller tro, politisk anskuelse, seksuel orientering eller national, social eller etnisk oprindelse eller med en bestemt alder eller med handicap ringere end andre personer, medmindre den pågældende bestemmelse, betingelse eller praksis er objektivt begrundet i et sagligt formål og midlerne til at opfylde det er hensigtsmæssige og nødvendige, jf. dog § 2 a.

Særligt udsatte grupper: Flygtninge

Forslaget er *indirekte diskriminerende* mod flygtninge på samme måde som integrationsydelsen er det - undtagen mod de flygtninge, der har gennemført en IGU-uddannelse, som nu vil kunne få dimittendsats efter endt uddannelse. Flygtninge, der kun har haft opholdstilladelse i Danmark i mindre end 7 år, kan jo ikke opfylde kravet om fast bopæl i mindst 7 ud af de seneste 8 år. Dermed opfylder det ikke art. 6 i Flygtningekonventionen. Denne gruppe bør undtages fra at skulle opfylde et opholdskrav for at få dagpenge, hvis man alligevel gennemfører lovforslaget.

Særligt udsatte grupper: Mødre på barselsorlov

Den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder (1966)

Artikel 10, stk. 2: Der skal ydes mødre særlig beskyttelse i et rimeligt tidsrum før og efter fødslen. I dette tidsrum skal udearbejdende mødre have orlov med løn eller orlov med passende socialforsikringsydelse.

Mødre, der er kommet til Danmark under graviditeten eller kort efter fødslen, vil normalt ikke kunne påtage sig et arbejde. Hvis de p.g.a. graviditetssygdomme har de måske ikke kunnet opfylde arbejdskravene til dagpenge. Her bør udlandsopholdet ikke komme dem til skade, det vil endvidere kunne overtræde forbud mod kønsdiskrimination.

Den mest udsat gruppe: Familiesammenførte og deres ægtefæller

EMRK: Artikel 8 Stk. 1. Enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance. Stk. 2. Ingen offentlig myndighed må gøre indgreb i udøvelsen af denne ret, medmindre det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

EMRK, Artikel 12 *Giftefærdige mænd og kvinder har ret til at indgå ægteskab og stifte familie i overensstemmelse med de nationale love om udøvelsen af denne ret.*

EMRK, Artikel 14 Nydelsen af de i denne konvention anerkendte rettigheder og friheder skal sikres uden forskel på grund af køn, race, farve, sprog, religion, politisk eller anden overbevisning, national eller social oprindelse, tilhørsforhold til et nationalt mindretal, formueforhold, fødsel eller ethvert andet forhold.

Danmark har ratificeret en række FN-Konventioner, bl.a. med disse forpligtelser:
Den internationale konvention om økonomiske, sociale og kulturelle rettigheder (1966)

Artikel 9 De i denne konvention deltagende stater anerkender *ethvert menneskes ret til social tryghed, herunder socialforsikring.*

Artikel 10 De i denne konvention deltagende stater anerkender at: 1.

Den størst mulige beskyttelse og bistand skal ydes familien, som er samfundets naturlige og grundlæggende gruppeenhed, især til dens stiftelse, og så længe den har forsørgerpligt over for børn under uddannelse. ...

Det vurderes at loven vil være i strid med Artikel 10 i ovennævnte konvention.

En gruppe er i en særlig udsat position: ægtepar med hhv. dansk og udenlandsk statsborgerskab, der har boet mere end et år i udlandet, men som ønsker at vende tilbage til Danmark. Dersom det drejer sig om en dansk statsborger, der er gift/samlevende med en person fra et tredjeland, og hvor parret har opholdt sig uden for EU/EØS og Schweiz og ikke er på undtagelseslisten, vil vedkommende, selv om han/hun har betalt A-kassebidrag under udlandsopholdet og haft mindst et års lønnet beskæftigelse ikke være dagpengeberettiget, og vil være henvist til integrationsydelse de første 7 år efter hjemkomsten til Danmark. Kun få er så heldige at finde et fast job med det samme efter et udlandsophold, og en arbejdsløshedssituation vil sagtens kunne opstå efter at fx en midlertidig ansættelse for den danske part er ophørt, ligesom den udenlandske statsborger p.g.a. krævet danskuddannelse eller fx spædbørn i familien, ikke har mulighed for samtidig at passe et fuldtidsarbejde.

Men: hvis vedkommende modtager *integrationsydelse eller andre offentlige, ikke-dagpengelignende ydelser, vil den familiesammenførte partier efter de nugældende regler ikke kunne få sin opholdstilladelse forlænget.* Det er en meget voldsom følge af forslaget, som på den måde både diskriminerer den danske part og den udenlandske part i ægteskabet. Familiesammenføringsreglerne er i forvejen så hårde, at mange familier ikke har mulighed for at rejse tilbage til Danmark på grund af den hårde danske immigrationspolitik, men må bosætte sig i Sverige eller Tyskland eller et andet EU/EØS-land og fx besøge forældre og venner over grænsen. Hvis fx den danske part ønsker at tage til Danmark for bl.a. at kunne være en støtte for syge forældre eller søskende, kan optjeningsreglerne også umuliggøre dette.

Repatriering

Udlændinge, som overveje at rejse til hjemlandet med henblik på varigt ophold, vil måske afholde sig herfra, da de – hvis opholdet i hjemlandet ikke er det, de forventede - vil være meget dårligt stillede ved tilbageflytning til Danmark.

Øvrige særligt u hensigtsmæssige konsekvenser af forslaget:

Vi vil foreslå ministeriet nøje at gennemgå notatet med eksempler, hvor personer udelukkes uretfærdigt fra dagpengesystemet, hvis lovforslaget vedtages.

Konklusion:

Vi finder, at lovforslaget bør trækkes tilbage, da det ikke skønnes at overholde artikel 14 i EMRK, og det i øvrigt medfører mistro til det eksisterende dagpengesystem.

Vi tænker desuden, at med stramningerne bliver Danmark et mindre troværdigt, og mindre frit land, og samfundet bliver mere lukket og bureaukratiseret, når mange reelt afskæres fra at rejse ud i verden; og når de som har været ude mere end et år ud af de sidste 8 år ikke mere har den dagpengeret, de havde forsikret sig til.

Som andre forslag der vedrører udlændinges rettigheder indebærer dette forslag megen ekstra administration og besvær, og det er urimeligt at lægge denne del ud til borgerne og til A-kasserne.

Hvis man trods advarsler fra A-kasser, fagforeninger og andre foreninger, vil vi af retssikkerhedsmæssige grunde foreslå:

- at man undersøger lovgivningens menneskeretlige aspekter, dels ved gennemgang af domme på området fra ECHR på baggrund af art. 14, og dels på baggrund af FN-konventionerne, herunder især Flygtningekonventionen og Konventionen om borgerne
- at ændringerne først er fuldt indfasede om 8 år, dvs. fra 2027, eller i modsat fald, at staten kompenserer de borgere, der har indbetalt arbejdsløshedsforsikring, men som ikke vil kunne udnytte den p.g.a. den nye lov
- at staten kompenserer A-kasserne, så de fortsat kan drive deres virke
- at man ikke tillægger A-kasserne den administrative byrde med at finde ud af, hvor længe dens medlemmer har opholdt sig i udlandet, men undersøger dette inden for staten eller kommunen
- at man undtager alle de flygtninge, der ikke har haft lovligt ophold i Danmark i 8 år, og ikke kun de få, der har gennemført IGU, da kravet efter dets natur ikke kan opfyldes af en flygtning, jf. artikel 6 i Flygtningekonventionen
- at man undtager personer, der er gift/samboende med familiesammenførte udlændinge, da ophør af dagpengeret normalt vil forhindre parret i at bo sammen i Danmark ved manglende dagpenge ved arbejdsløshed, sygdom eller barsel
- at der sættes ekstra penge af til kommunerne, som får større udgifter til integrationsydelse og til nødvendige bevillinger i enkeltsager.

For SOS Racisme,

Anne Nielsen,
Næstformand

Rosa Navarro Hammer

Fra: Aneta Dembinska - ADE <ADE@atp.dk>
Sendt: 13. august 2018 14:30
Til: Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering; Rosa Navarro Hammer; Sofia Franzén
Emne: Høring: udkast til lovforslag om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.)

Opfølgningsflag: Opfølgning
Flagstatus: Afmærket

Udbetaling Danmark takker for fremsendelsen af nedenstående høring, og har følgende bemærkning:

Udbetaling Danmark vil indledningsvis kvittere for, at det fremover bliver entydigt, hvordan sagsgangen imellem Udbetaling Danmark og a-kasserne skal foregå.

Udbetaling Danmark bemærker, at det vil have stor betydning for Udbetaling Danmark, hvorledes bemyndigelsesjemele i det foreslåede § 48 a, stk. 2 i barselsloven bliver udmøntet. Det gælder både i forhold til eventuelle omkostninger til ændringer i systemunderstøttelsen (implementeringsomkostninger) og i forhold til den løbende administration af barselsdagpengesager (løbende administrationsomkostninger). Udbetaling Danmark gør opmærksom på, at systemmæssige ændringer kræver en fornøden tidsmæssig horisont. Når der foreligger et udkast til bekendtgørelse, vil Udbetaling Danmark kvalificere eventuelle administrative konsekvenser ved de foreslåede ændringer. At forslaget kan medføre administrative konsekvenser for Udbetaling Danmark bør fremgå under afsnittet om de økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Fortsat god dag.

Venlig hilsen
Aneta Dembinska

Udbetaling Danmark · Hillerød
Specialkonsulent · Driftsjura–Barselsdagpenge
Direkte nummer +45 48 20 33 53 · Mobil +45 51 72 48 91
E-mail ADE@ATP.DK

ATP · Kongens Vænge 8 · 3400 Hillerød
Telefon +45 70 11 12 13 · www.atp.dk · CVR-nr. 43405810
Følg ATP Koncernen på [Facebook](#) · [LinkedIn](#)

Oplysningerne i denne e-mail kan være fortrolige og er udelukkende beregnet til brug for de oven for angivne personer eller virksomheder. Vi gør opmærksom på, at udbredelse, omdeling eller kopiering af oplysningerne eller omstændighederne er forbudt. Hvis du har modtaget denne e-mail ved en fejtagelse, bedes du meddele det til afsenderen og derefter slette den. På forlånd tak.

Fra: Rosa Navarro Hammer [<mailto:rnih@star.dk>]

Sendt: 4. juli 2018 10:19

Til: Ankestyrelsen <ast@ast.dk>; POTE <pote@atp.dk>; ase@ase.dk; dak@danskeakasser.dk; dmf@dmf.dk;
Datatilsynet <dt@datatilsynet.dk>; FA@FANET.DK; borgerservice@fredensborg.dk; kommunen@fredericia.dk;
Gentofte kommune <gentofte@gentofte.dk>; kommunen@gladsaxe.dk; ka@ka.dk; poi.sekr@krifa.dk; odense-odense_dk@odense.dk; Odsherred kommune@odsherred.dk; info@rigsrevisionen.dk; Vejde kommune@post@vejle.dk; post@vesthimmerland.dk; viborg@viborg.dk; dkunui@dkuni.dk; ku@ku.dk; au@au.dk;
sdu@sdu.dk; ruc@ruc.dk; aau@aau.dk; dtu@dtu.dk; cbs@cbs.dk; itu@itu.dk
Cc: Kirsten Brix Pedersen <KBP@star.dk>; Sofia Franzén <sfn@star.dk>; JOURNAL JOURNAL <JOURNAL@star.dk>
Emne: Høring: udkast til lovforslag om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.)

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering vedlægger hermed udkast til lovforslag om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.)

Lovforslaget udmønter opholdskravet for ret til arbejdsløshedsdagpenge, som blev aftalt ved *Aftale om lavere skat på arbejdsindkomst og større fradrag for pensionsindbetalinger*, fra 6. februar 2018, mellem Regeringen (Venstre, Liberal Alliance og Det Konservative Folkeparti) og Dansk Folkeparti.

Opholdskravet for ret til dagpenge indebærer, at medlemmer af en a-kasse som udgangspunkt skal have opholdt sig her i riget eller i et andet EU/EØS-land eller i Schweiz i 7 ud af de seneste 8 år for at være berettiget til dagpenge.

Derudover fastsættes der en pligt for a-kasserne til på kommunens/Udbetaling Danmarks anmodning i syge- og barseldagpengesager at opgøre og oplyse, om et medlem af en a-kasse har ret til dagpenge, herunder med hvilken dagpengesats.

Lovforslaget forventes fremsat i oktober 2018.

Styrelsen skal anmode om eventuelle bemærkninger til lovforslaget senest mandag den 13. august 2018, kl. 12. Høringssvar sendes til styrelsen, star@star.dk, Rosa Navarro Hammer, rnh@star.dk, og Sofia Franzen sfn@star.dk.

Venlig hilsen

Rosa Navarro Hammer

Arbejdsmarkedsydelse

T 72217511 | rnh@star.dk

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering

Njalsgade 72A | 2300 København S

T 72 21 74 00 | star@star.dk | www.star.dk

Danish Agency for Labour Market and Recruitment

Njalsgade 72A | DK-2300 Copenhagen

T +45 72 21 74 00 | star@star.dk | www.star.dk

Følg os på LinkedIn

AARHUS UNIVERSITET

Danske Universiteter
Sendt pr. mail til: dkuni@dkuni.dk

Hørings svar vedr. opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.

Aarhus Universitet (AU) takker for høringsmuligheden over forslag til lov om ændring af lov om arbejdsløshedsforsikring m.v., lov om sygedagpenge og barselsloven (Opholdskrav for ret til arbejdsløshedsdagpenge m.v.)

AU skal gøre opmærksom på, at det foreslåede opholdskrav kan hæmme universitetets internationale mobilitet. Ifølge lovforslaget sidestilles ophold i udlandet som forsker ved et udenlandsk universitet eller en udenlandsk virksomhed med ophold i Danmark, hvis kravet om bopæl og ophold er opfyldt umiddelbart før udlandsopholdet er påbegyndt. Universitetet er glade for, at der for danske forskere, som rejser ud, er taget højde for internationaliseringen af forskningen.

Kravet om ophold kan dog give udfordringer i forhold til rekruttering og fastholdelse af internationale forskere med medfølgende ægtefælle og børn. De vil skulle opholde sig i Danmark eller et EU/EØS-land i 7 ud af de seneste 8 år for at være dagpengeberettiget og dermed have et sikkerhedsnet mellem deres tidsbegrænsede ansættelser i Danmark.

Opholdskravet kan også i begrænset omfang få betydning for universitetets teknisk administrative medarbejders udenlandsophold. AU har bl.a. 5 administrative medarbejdere ansat på Det dansk-kinesiske universitetscenter, SDC - Sino-Danish Center for Education and Research, som er et fælles forsknings- og uddannelsesprojekt. Da disse medarbejdere ikke er forskere, vil de ikke være undtaget fra opholdskravet. Det foreslås derfor, at undtagelsesbestemmelsen omfatter universitetsansatte generelt, da AU i begrænset omfang har teknisk-administrative medarbejdere på udlandsophold i forbindelse med forskningsunderstøttende arbejde.

Hvis lovforslaget vedtages, vil opholdskravet - ud over manglende dagpengeret - få afledte konsekvenser i form af manglende ret til andre ydelser. Retten til en række andre ydelser forudsætter i visse tilfælde, at man er dagpengeberettiget. Dette gælder fx retten til syge- og barseldagpenge - eller for AU - retten til refusion for disse ydelser.

Personalejura

Alev Gencay
Personalejuridisk konsulent

Dato 11 juli 2018

Dirækte tlf. +45 8715 3385
Mobiltlf. +45 3058 7963
E-mail aga@au.dk
Web au.dk/aga@au.dk

Afs. CVR-nr. 31119103

Side 1/2

Personalejura
Aarhus Universitet
Jans Baggesens Vej 53
8200 Aarhus N

Tlf. +45 8715 0000
Fax +45 8715 0612
E-mail hr@au.dk
Web www.au.dk

Retten til barseldagpenge kan blive berørt af det nye opholdskrav, hvis man ikke opfylder det almindelige beskæftigelseskrav i barselslovens § 27., stk. 1, nr. 1, og hvor retten til barseldagpenge derfor afhænger af om man opfylder betingelserne for at få ret til arbejdsløshedsdagpenge ved ledighed, jf. barselslovens § 27, stk. 1, nr. 2. Hvis lovforslaget vedtages, vil det betyde, at man ikke være berettiget til barseldagpenge, hvis man ikke opfylder opholdskravet. I den statslige barselsaftale er det en betingelse for løn under barselsorloven, at universitetet modtager fuld barseldagpengerefusion. Hvis medarbejderne ikke er berettiget til barseldagpenge på grund af manglende opfyldelse af opholdskravet, vil det dermed få betydning for medarbejdernes lønrettinger under barsel.

Side 2/2

Retten til sygedagpenge forudsætter i dag, at beskæftigelseskravet i sygedagpengelovens § 32, stk. 1, nr. 1 er opfyldt eller, at man ville være berettiget til arbejdsløshedsdagpenge ved ledighed, jf. sygedagpengelovens § 31, stk. 1, nr. 2. Langt de fleste universitetsansatte er berettiget til fuld løn under sygdom. Manglende dagpenge vil derfor have en afledt konsekvens i form af manglende sygedagpengerefusion til universitetet.

Venlig hilsen

Alev Gencay

Personalejuridisk konsulent